

04 Con አንቀጽ 15 የአውደብሩሀን ንጾች

ታሞራት የሬድየው ሰው! ጥበባት ጀሚል ይርጋ

የቅንድል መስከት ስኢትዮጵያውያን....!

በሀይት ወ/ይፍራው

ቅፍርናሆም **ነዋል አቡበከር**

የመፅሀፍት ጥቆማ አልፍ 7ጾች ዮናስ ኃ/ማርቆስ

እኔ **ማ**ን ነ<u>ች</u>?

ውድቀት 23 ቀምለ ዶ/ር ቢኒያም **ግር**ማቸወ

ደመናን ማበልጸግ (Cloud Seeding) ሳይ-ቴክ ስዓስም ከንፈ

የቀኖች 7ጽ የንዘፈው የማህበረሰብ ዋርካ

ጥቃት የተፈጸመባቸውን ልጆች መርዳት የአዕምሮ ጤና ፍራኦል መስፍን

መጽሔ±ን ስማግኘት **አዚህ ይጫ**ታ

ቅንድል ዲጂታል መፅሔት በቅንድል ኢትዮጵያ የበሳ አድራሳት ማህበር ወጣቶች ተዘጋጅቶ በ E-square አድቨርታይዚንግ እና ኢቨንትስ የሚቀርብ በማህበራዊ፡ ስነ-ልቦናዊ እና ጤና ነክ ጉዳዮች ዙርያ የሚያተኩር ዲጂታል መፅሔት ነው፡፡ የካቲት 2011 ተቋቋመ፡፡

አድራሻ (+251)912178520 (+251)920019699

e-mail- kdigitalmagazine@gmail.com Telegram- @KenDelM FaceBook- ቅንድል ዲጂታል መፅሔት Www.Ethiokindel.com

⊙ጣኔጂንግ ዳይሬክተር- ኤርሚያስ ደጀኔ e-mail- ermiyasdejene@gmail.com Telegram- @jeremy00 ©(+251)912178520

⊙አርት ዳይሬክተር- ፍራአል መስፍን

Telegram- @forgiven247 © (+251)923602445

©አዘጋጅ በሀይሉ ወ/ይፍራው (መባ) e-mail- ethiomebreku3000@gmail.com Telegram- @Dasolo ©(+251)924140293

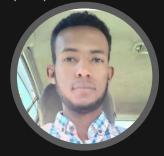
ቀለዮጳ ደስታ e-mail-cleopadada2012@gmail.com Telegram- @adadada8 ©(+251)941535884

⊙ጣርኬቲንባ - ያሬድ ለጣ e-mail- Yaredlemma487@gmail.com Telegram- @Yared4444 ©(+251)932540523

Oአዘጋጅ ነዋል አበተበከር e-mail- newalabubeker13@gmail.com Telegram- @entisar13 ©(+251)937683378

አር.ታኢ - አወት ሀይለስሳሴ e-mail- awoth12@gmail.com Telegram- @Awicha12 ©(+251)920152581

©ጣርኬቲንግ - ዮናስ ኃ/ጣርቆስ e-mail- lijyoha2@gmail.com Telegram- @Yonas_H ©(+251)970514616

©ከቨር ኢሉስትሬሽን & ሌይ አውት ዲዛይነር ትንሳኤ አወል e-mail- TensuAwel46@gmail.com Telegram- @EsruMH _{© (+251)920019699}

ርዕለ አጌቀጽ

ዝምታ እና ቸልታው ይብቃ!

አንድ ማህበረሰብ ትልቁ ዕሴት ሰላሙ ነው። ቢራብም ቢታረዝም በሰላም መግባትና መውጣት ከቻለ እሱ የመጀመሪያው እርምጃው ነው። ዘረኝነትና ብሔርተኝነት ነውጥ ውስጥ የከተታቸው አካባቢዎች የማህበረሰቡን የአብሮነት ኑሮ ሊሸራርፉት ይችሉ ይሆናል። አልያም ከንዢው መንግስት ጋር የሚኖር ግጭት አልያም ጦርነት ሊከሰት ይችላል። አሁን በኢትዮጵያ እየሆነ ያለው ሁነት ግን ህዝብ በሀገሩ መኖር ፤ በመሬቱ ማረስ አለመቻሉና መሰደዱ ሳያንስ ቁጥር ስፍር የሌለው ሞት ከየቦታው መስጣት ከጀመርን ሰነባብተናል። ህዝቡ ይጠብቀኛል የሚለው የፀጥታ ሀይልም ሆነ የመንግስት መዋቅር ማጣቱን መታዘብ ከባድ አይደለም። ይህ ህዝብ የሚያደርገው የከተማ ፍልሰት የሚያስከትለው ሀገራዊ ጫናም በአህዝ በሚጠቀሱ መረጃዎች ተሸፍነዋል።

ከጥቂት አመታት ወዲህ በአራቱም የሀገሪቱ አቅጣጫ "መንስኤው ያልታወቀ" የእሳት አደጋ ተለምደዋል። ለቁጥር የሚያታክቱ የእሳት አደጋዎች በተለይም በንባድ አካባቢዎች በነበልባል ሲዋጡ ተመልክተናል።ዱሮች ነደዋል። የንባድ መንደሮች አመድ ሆነዋል። በርባጥ በጣንኛውም ቦታ ድንገተኛ አደጋ ሊፈጠር የሚችል መሆኑ እሙን ነው። ነገር ግን እንዲህ በተደጋጋሚ የሚከስቱና ህዝቡ በብዙ ልፋት ያካበተውን ሀብት አመድ የሚያደርጉ አደጋዎች ሲፈጠሩ "በጣጣራት ላይ እንገኛለን" ከሚል ረብ የለሽ መልስ ባለፈ የችግሩን መነሻ በትክክል ሲቀርብ አልተመለከትንም። ተንጂዎች የት ደረሱ ? መንስኤው ምን ሆኖ ተገኘ? እንዲህ ያለው ነገር ዳግም እንዳይከሰት ምንስ እየተደረገ ነው? ብለን አልጠየቅንም። የመለሰም የለም። በቆረቆዘው የሀገሪቷ ኢኮኖሚ በተጣራውም

የሚድያ ተቋማታችን "በሴቶች ላይ የሚደርሰው ጥቃት በወረርሽኝ ደረጃ ለህብረተሰብ ችግር ሆኗል" ብለው ከዘገቡ ትንሽ ቢዘገዩም ዛሬም በየቦታው በሚፈጠሩ ግጭቶች እና ጦርነቶችና አደጋዎች ሁሉ ሴቶች ለጥቃት ተጋጭ መሆናቸው ቀጥሏል። ከግጭት ጣግስት የምንሰጣቸው አሰቃቂ የመደፈርና የጥቃት ድርጊቶች የአኗኗራችን አንድ አካል እስኪመስሉ ድረስ ተዋህደናቸዋል።

የቀጠհ...

ከመንባስት አካል ጉዳዩን በተመለከተ የሚሰጠው ተነፃፅሮሽ ፤ በማህበራዊ ሚዲያ የሚናውዘው ትርክት እንዲሁም የተቀረው ሰው ዝምታ እንደ ሀገር የሚያስደየባጥ ነው። "ሴት ልጅ እናት እህት ሚስት ነቸ" ተብሎ ለሴት ልጅ ልቡ እንዲራራ የሚማፀኑት ማህበረሰብ ልጁን አስንድዶ ደፍሮ እናቱን(ብትወልደውም ባትወልደውም) በሰይፍ ቀልቶ እህቱን ለእሳት ወርውሮ ትርክቱን ይቋጨዋል። የዚህን ግዜ በጦርነት መሀከል ሴቶች እንዳይጠቁ ምን ተደርጓል ? የተጠቁትስ በምን አይነት ስነልበና ውስጥ ናቸው ብለናል?

ከላይ በተዘረዘሩትም ሆነ ባልተጠቀሱት በርካታ አስቸኳይ ምላሽ የሚጠይቁ ሁነቶች ላይ የሚታየው የመንግስት ዝምታ ትልቅ መስዋት ሊያስከፍለን ይችላል።በተለያዩ ጊዜያት ከመንግስት አካላት የሚሰነዘሩ የአላየሁም አልሰጣሁም ውርወራዎች ፤ የህዝብንችግር ወረድ ብሎ አለጣየትና ለጣመዛዘን ያለመሞከርክፍተትየእስካሁኑ ንአስከትሷል። ዛሬንበዝምታ ያለፍነው እያንዳንዱ ቀው ስነገልንፈታው ወደጣንችለው ችግር ውስጥ ሊከተን ይችላል። እናም ዝምታው ቸልታውና ግሌለሽነቱ ይብቃ።

 $\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond\diamond$

ዘመን ዑደት ውስፕ ልክ ሰው ሰራሽ የሆኑ ነገሮች ሁሉ እንደሚሸራረፉትና እንደሚፌራርሱት የሰው ልጅ ለአመታት የዘለቀው የባህል ፤ የዕምነትና የአብሮነት ሰንሰለት ሊላላ እና ሊጠብቅ ይችላል። በምድር ላይ ከምንለብሰው ልብስ እስከ ምናያቸው ውብ ነገሮች ፤ ከምንኖርበት ቀዬ እስከ ምናስበው ሀሳብ ድረስ ሁሉም በእርጅና ውስፕ ያልፋል። ታዲያ ልብስ ሲያጅ እንደሚቀየረው ፤ ቤት ሲያረጅ እንደሚታደሰው ሁሉ የሰው ልጅም የዛሬ ያልሆኑ ሀሳቦቹን በዘመኑ መስተዋት እየቃኝ መቀየርና ማሻሻል ይገባዋል።

ያ ካልሆነ ግን በትናንት አስተሳሰብና ፍላነት የዛሬን ውብ ቀን ሳናይ ብቻ በትናት ፍላነት ስንዳክር እንኖራለን፡
፡ በየትኛውም ሁኔታ ውስጥ ለውጥ አንዱ ቋሚ የሰው ልጅ እጣ ፋንታ ነው፡፡ በምርጫም ይሁን በእድል ወይም በፈተና ብቻ ለውጥ ሁሌም አለ፡፡ ይህ ለውጥ ፕሩም ሊሆን ይቸላል ወይም ደግመ መጥፎ ጥያቄው ለውጡ ከኛ ስነልበና ጋር መራመድ ይቸላል የሚለው ነው፡፡ እኛ ኢትዮጲያውያን እንደ ማህበረሰብ በተለያዩ ግዜያት ከሀሳብ እስከ ማሪከላዊ መንግስት ከመንግስት እስከ ስርዓት ድረስ ለውጥ አይተናል፡፡ እነዚህ የተከሰቱ ለውጣች ህመምም ደስታም አጎናጽፈውን አልፈዋል፡፡

አሁን ባለንበት ግዜ ብዙ የሚያሳምሙ ነገሮች እያየንና እየሰማን ነገን በተስፋና በሰቀቀን እያሰብን እንኖራን፡፡ የቱ ጋር እንደሆነ ባላውቅም እንደ ማህበረሰብ ተሳስተን ያ ስህተታቸን ዋጋ እያስከፈለንም ነው፡፡ በየቀኑ በትናት እዛሬ ላይ ዋጋ የሚከፍሉ ህጻናት ፣ ሴቶች ፣ እናቶች ፣ ወጣቶችና አባቶች እልፍ ናቸው፡፡ ይህ ህመም መነሻው ምንም ይሁን ምን ማከምና ወደ ነገ መሻገር ደግሞ ዛሬ ላይ ያለን ወጣቶች የሚጠበቅብን ትልቅ ተግባር ነው፡፡

ሰላም ሰላም ውድ የሀገሬ አምድ አንባቢያን እና የቅንድል ቤተሰቦች!! እንደምን ቆያቸሁን?? ሳምንታቶቹ በደስታም በተስፋም ያሳለፍናቸው መሆኑ አይዘነጋም። አሁንም የነገ ትውልድ ነንና ለነገ የተሻለውን ለሀገራችን ለማጣት ባለንበት ሁሉ እንጥራለን፡፡ በዛው የሀገሬ አምድ ለመጭው ዘመን ተስፋ ለሆኑት የሀገሬ ወጣቶች የቅንነት ፤ የምክንያታዊነትና ሀገር ፍቅር መልዕክት በቅንድል ኢትዮጲያ ስም ላደረስ ወደድኩ፡፡

በሁሉም የሀገራቸን ክፍሎቸ የምትገኙ የታላቋ የብርሀን ምድር ፣ የድንግል ማርያም የቃል ኪዳን ሀገር ፣ የነብዩ መሐመድ መልዕክተኞች የፍቅር ተቀባይ ፣ በሩቅ ተመልክተው እሷን እንዳትነኩ የሚል ቃል የተሰጣቸሁ ፣ የክርስቶስ አመስጋኝ ፣ የገዳ ስርዓት ጠንሳሽ ፣ የብራና ከታቢ ፣ የአክሱም ጠራቢ ፣ የላሊበላ አናዲ ፣ የፋሲል መሀንዲስ ፣ የሶፉመር ባለቤት ፣ የጀጎል ግንበኛ እና የባለ ብዙ ባህል ፣ ወግ ፣ እምነት ፣ ታሪክ ምድር የኢትዮጲያ ልጆች ሆይ ለነገ የሚሆነንን ስንቅ ዛሬ በጋራ እንድንሰራ ቅንድል ትጣራለች።

የሳባ ስልጣኔ ፣ የአክሱምን ስጦታ ፣ የጺዎንን ምልጃ ፣ የንጃሽን ምጥቀት ፣ የአሉላን ጀግንነት ፣ የዩሀንስን መስዋትነት ፣ የዘራይን ንድል ፣ የሐየሎምን ጀብድ ፣ የኪሮስ ውብ ዜጣ የተንናጸፈችሁ የሀገሬ የትግራይ ወጣቶች ኑ እንደ ቀደምት ጀግኖች አባቶቻችን ለሀገራችን ታላቅነት በጋራ እንነሳ፡፡ ውድ የአፋር የሀገሬ ወጣቶች እንደ ዳሎል ከሞቀው የልብ ፍቅራችሁ ፣ የታዛዥ ግመሎች መገኛ ፣ የውብ ባህል ጌጥ ባለቤት ፣ የጣዕዳችን አጣፋጭ የሆነው ጨው መፍለቂያ ፣ በአዋሽ ወንዝ የተዋበች ምድር ባለቤት ከሆነቸው አፋር ቀዬ ከኢትዮጲያዊነት ቤት ያደግን ኑ ለሰላም ፣ ለአብሮነት ለስኬት በጋራ እንዝመት፡፡

የፋሲል ግንብ መሐንዲስ ፣ የላሊበላ የዕምነት ልጆች ፣ የሼህ ሁሴን ጅብሪል የትንቢት መፍለቂያ ፣ የጣናን ያህል ሰፊ ልብ የግዮንን ያህል ረጅም ተስፋ ባለቤት ፣ የብርሀን አምባ ፣ የዘርዓይቆብ የዕውነት ፍርድ ምሳሌ ፣ የቴዎድሮስ አንድነት አንጋቢ ፣ የበላይ ዘለቀ ጀግነነት ምስክር ፣ የሚኒሊክ ስልጡንነት መነሻ ፣ የሎሬት አፈወርቅ ተክሌ የጥበብ ዕጅ አስተማሪ ከሆነው ምድር የተገኛችሁ ውድ የአማራ የሀገሬ ልጆች ኑ እንደ አባቶቻችን በአንድነት ፣ በቅንነት ድል እናድርግ፣ በምክንያት እንሻገር፣ በሀገር ፍቅር ነገን እንጻፍ።

ቢያ ቶኮ የገዳ ቤት ፣ የአብዲሳ አጋ ጀብድ ምድር ፣ የወተት የቅቤው የመሶብ መፍለቂያ ፣ የሶፉመር ዋሻ ድንቅ እይታ ምድር ፣ የኤሬቻ ውብ ባህል ባለቤት ኢጆሌ ኦሮሚያ የሀገሬ ልጆች ኑ በአንድነት የአድዋ ድል ታሪካችንን ፣ የገዳ ዲሞክራሲ መስራችነታችንን ፣ በጉዲፈቻ የሰውን ልጅ ሁሉ በፍቅር አቃሬነታችንን ለአለም እናስመስክር፡፡ የባቢሌ ውብ ተፈጥሮ መገኛ ፣ የዳዋሌ ምንጭ ፣ የፍራፍሬ በረከት መገኛ ፣ የጅግ ጅጋ የምሽት ወግ አድጣቂዎች ፣ የውጫሌ ንግድ መስመር ዘዋሪዎች ፣ የአስተዋይነት ባለቤት ፣ የአጋኤን የተፈጥሮ ሀብት ፀጋ መገኛ

፤ ወደ ምስራቅ ተመልከቱ የተባለላቸሁ ውድ የሱማሌ የሀገሬ ወጣቶች ይህ ትክክለኛው ግዜ ነው፡፡

ለሀገራቸን የነገ ብርሀን ዛሬ በአንድነት የምንቆምበት፡፡ የጀንል ግንበኞች ፣ የፍቅር አለቆች ፣የውበት እስረኞች፣ የሰው ልጅ ብቻ ሳይሆን የዱር እንሰሳን በፍቅር የምታላምዱ ፣የራስ መኮንን ጀብደኞች ፣ የእደ ጥበብ ጠበብቶች ፣ እንግዳ ተቀባይ የሀረር እንቁዎች የሀደሪ ልጆች በአለም አደባባይ የተመሰከረልንን ሰላም ለሀጋችን በአንድነት እናውርስ፡፡

የዜማኞች የግጥም መድረሻና የዜማቸው ደጃፍ ፣ የፍቅራቸው መስበኪያ ፣ የዐብሮነት ምስክር የሰላም ባለቤት ከሆነቸው ድሬ ምድር ያላችሁ የሀገሬ ወጣቶች ኑ በአንድነት ከሰሜን እስከ ደቡብ ከምስራቅ እስከ ምዕራብ የፍቅርን፣ የአንድነትን ፣ የመቻቻልን ፣ የቅንነትን ፣የምክንያታዊነትንና የሀገር ፍቅር ባቡር እንዘርጋ።

የስራ ባህል ባለቤት ፤ የተንካሬ ምልክት ፤ የተንቢ ባህል ፤ የክትፎ የቆሙ የገበታ ትሩፋት ባለቤት ምድር ፤ የመስቀል በዓል አድማቂ ፤የባህል ትሩፋት አካፋይ ምድር የጉራጌ ወጣቶች ኑ በአንድነት እንደ ውብ ጓዳችን ያማረ ፤ እንደ ገበታችን የተትረፈረፈ ፍቅር ይዘን በጠንካራ ስራተኝነት ተመርተን የሀገራችንን ታላቅነት በህብረት እንገንባ፡፡ እንገንባ፡፡የፌቼ ጨምበላላ ኢሌሌ አድማቂ ውድ የሲዳማ የሀገሬ ወጣቶች ኑ በጋራ እንደ ሀይቃችን ፍቅር ዘማሪ ፤ እንደ ቡርሳሜ በአንድነት ከበን የምንታራረስበት የአብሮነት ቤታችንንኢትዮጲያበጽኑየመቻቻል መሰረት ላይእንገንባ፡፡

በውብ ውዝዋዜ ቀልብ ሳቢ የሆናቸው ውድ የወላይታ የሀገሬ ወጣቶች ማሪንዶስ ብለን በአምላካችን ተማምለን ፣ በአንድነታችን በርትተን ለአለም የሰላም ፣የአብሮነት ፣ የውበት ምልክትነታችንን እናስመስክር፡፡ የአርባ ምንጮች የስጦታ ምድር ፣ የአርንጓኤ ምድር ባለቤት ፣ የአብሮ መኖር አቀንቃኝ ፣ የህብረት ውበት ማሳያ ፣ የተፈጥሮ ስጦታ ምድር ፣የጥቅጥቅ ደን መገኛ፣ የቱሪስቶች ቀልብ መግዣ ምድር የሆናቸው ውድ የአርባ ምንጭ የሀገሬ ወጣቶች በጋራ የሁላችን ቤት ፣ ውበት ፣ማደሪያ የሆነች ሀገራችንን በተፈጥሮ አበልፅንን የአለም አይን ማረፌያ አድርንን ፣ በጋሞ ጥልፍ አስውበን የአንድነትንና የታላቅነትን ድርብ ካባ በእጆቻችን ሸምነን እናልብሳት፡፡ የማር ምድር ፣ የድብቅ አዕምሮ ባለቤቶች መገኛ ከሆነቸው ቦንጋ በሚዛናዊ ስብዕና ተመስርታቸሁ ፣ የከፊቾ ቡና በጋራ እየጠጣን ኑ የቤንች ልጆች ፣ የደቡብ ፣ ጋምቤላ ፣ የቤንሻንጉል የሀገሬ ወጣች ለሀገራችን ታላቅነት እንዝመት ፣ በቅንነት ድል እንንሳ ፡፡

የሰማኒያ ብሄር ውብ ቀለም ያደመቀሽ ፣ የአንድነታቸን ማሰሪያ መቀነት ፣ የስልጣኔያቸን ማሳያ ፣ የዘመናዊነት መድረክ ፣ የጥቁሮች መዲና ፣ የዲፕሎማቶች ቤት ፣ የስነ-ጽሑፍማተሚያ፣የመድረካቸንሰሌን፣የኢትዮጲያዊነታቸን ስዕል ማቆያ ፣ የኩራታችን ደጃፍ ፣ የጀማኖቻችን ድል መስካሪ፣ ዘካሪ የፈካሽ አንደ አደይ ፣ ሁሌ አዲስ በትውልድ እልፍ አመት አበባ አዱ ገነት ፣ ሸገር ፣ፊንፊኔ፣ በረራ ስመ ብዙ የልጆችሽ ምድር ፣ የአንድነታቸው ክታብ ምልክት

ያለብሽ አዲስ አበባ የአራዶቹ መንደር ባለቤት የሆናችሁ ውድ የሸገር የሀገሬ ልጆች ኑ በጋራ በለበስነው ኢትዮጲያዊነት ዘምነን ፣ በቅንነት ተሞልተን ፣ በምከንያት ዘምተን ፣ በሀገር ፍቅር ተቀኝተን ጉዞ ወደ አብሮነት፣ ታላቅነትና ድል አድርጊነት እንዝመት፡፡ቀንዲላችንን አብርተን ቅንድል ስንል በቅንነት ድል ነስተን ከፍታችንን በደመቀ ብዕር እንፃፍ፡፡

አዎ!! በብዙ ቀለም የተሳልን የአንድ ቤት ልጆች ነንና ከተፈጠሩት ዛዎች በላይ የፈጠርናቸውና የምንፈጥራቸው ውብ ቀናቶች አሉና ይቅርታን አንግስን ፣ ቅንነትን ወርሰን ፣ ምክንያታዊነትን ለብሰን ፣ በሀገር ፍቅር ብርሀን ጉዞ ወደ ነገ ከፍታ መሄድ ይገባናል እያል የዛሬውን የሀገሬ አምድ የቅንድል መለከት ለሁሉም የሀገሬ ልጆች እያስተጋባሁ አበቃሁ ቸር ግዜ ተመኘሁ።

ኢትዮጲያ hhhhም በህዝቦቿ ፍቅር ትኑር...

"ጽልመት ድል ተነስቶ ትውልድ አ**፸ይ አ**ንዲል በልባችን ይብራ የቅንነት ቅን ድል!"

ቅን ምክንያታዊ **ሀንር ወ**ዳድ ትውልድ ስኢትዮጲያ!

ተ**ም**ሁት ተ**ደሰ ደነቀ** የትምህርት ጥራት አጣካሪና አሰልጣኝ Addisayer@gmail.com

ስሐ ላች ነና ስሐ እኛ ነታች ነ ማወቅና ማስተ ከከ ከ ስሐሚ 7ባን የተዘባ አመዘ ካከት።

ሕኔ እንዲህ ነኝ፣ ከእገሌ እሻላለሁ፣ እኔ ይህ አለኝ፣ ይህም ብቃት አለኝ፣ እኔን የሚተካ የለም፣ የኔ ዕዉቀት ከሌላዉ ይሻላል፣ እንደኔ ያለ የፖለቲካ ተንታኝ አይገኝም በሚል አባዜ የተጠማደና ግለሰባዊ አመለካከት በተንሰራፋበት ሃገርና ህብረተሰብ ዉስጥ መኖር ምን ያህል ፈተና እንደሆነ መገመት አያቅትም፡፡ አንዳንዶች ደግሞ እኔ ነባ አዉጪ ነኝ፣ ለነፃነት ተዋጊ ነኝ፣ እኔ ብዙ ዓለም ሄጃለሁ፣ ብዙ ሃገር ሄጀ መኖር እቸላለሁ፣ በአፍሪካም ሆነ በዓለም ታዋቂ ነኝ፣ በፖለቲካ ትምህርት ይህ ዲግሪ አለኝ፣ በአመራር ችሎታዬ ማንም እኔን አይስተካከልም በማለት በተገኝዉ አጋጣሚ በብዙሃን መገናኛ ብዞዎች ጮህዉ አዉርተዉና ለፍልፈዉ ብዙዉን አሳስተዉና አጣልተዉ ከዚያም በላይ ማህበረሰቡን አጋጭተዉ የረባ ለዉጥ ሳይፈጥሩ እነርሱና ተከታዮቻቸዉ ከዚህ ዓለም ጭልጥ ብለዉ ሲጠፉ በአጭር የህይወት ዘመኔ ተመለክቻለሁ።

የሚያሳዝነዉ ደግሞ ከሁለትና ሶስት ትዉልድ በኋላ ዛሬም ሕዛዉ የአስተሳሰብ ደረጃ ላይ መሆናችን የሚገርም ሲሆን እኔ እንዲህ ነኝ እየተባልን የወሬ መዓት ስንሰማና እነዚህኑ ሰዎች ጠጋ ብለን ስናያቸዉ በባዶ ጩህት የተሞሉ፣ ፍሬ የሌላቸዉ ከዚያም አለፎ ጊዜ አንስቶ ጊዜ ሲጥላቸዉ ማየት የተለመደ ሆኗል፡፡ በተለይ ማስተዋል ላለዉ ሰዉ እንዲህ ያለን አሳዛኝ የሰዎችን ሁኔታ በሃገራችን እያዩ መኖር እንደ ኢትዮጵያዊ ዕጣ ፋንታችን የሆነ እስኪመስለን ድረስ ለመለወጥ ምንም ጥረት ሳናደርግ እንዲሁ ፈቅደንለትና የሕኔ ሕንዲህ ነኝ የሚለዉ አባዜ ከየት ነዉ የመጣዉ ብዬ ሳስብ፡ - ምንጩ ከድህነት ስለመሆኑ ለመረዳት አስቸጋሪ አይሆንም፡፡ ድህንትም የገንዘብ፡ የአስተሳሰብ፡ የአዕምሮና ህይወት አማራጭ የሌላት አድርን ከማሰብ ሊሆን ይችላል፡፡ ለምሳሌ የሚበላ ያጣ ምግብ ሲያገኝ፡ ደህና ልብስ ያጣ የሚለብሰዉ አዲስና ንፁህ ልብስ ሲለብስ፡ ሥራ የሌለዉ ጥሩ ክፍያ ያለዉ ሥራ ሰያገኝ፡ በሕግሩ የሚሄድ መኪና ሲገዛ፡ ሕራስን ለመቻል ብቻ ታስቦና ተምረን ዲግሪ ስናገኝ፡ ተራ ተቀጣሪ የሆነዉ ሰዉ በወሬም በታዛዥነትም ካቅሙ በላይ የሆነ ሥልጣን ሲያገኝ መጀመሪ ሕራሱን የመያወዳድረዉ ከቅርብ ጓደኞቹ፡ ከጎረቤቱ፡ ከሥራ ባልደረቦቹ ከዘያም አልፎ ከሌላዉ ዓለም ሰዎች ጋር በመሆኑ መንጠራራት ይጀምራል ከዚያም እኔ እንዲህ ነኝ ማለት ይጀምራል፡፡

እንደዚህ ያለ ሰዉ ደግሞ ከኋላዉ ያለዉ ታሪኩ ተመልሶ እንዳይመጣ በፍረሃትና በጥርጣሬ የሚኖር ስለሆነ ስለሃነሩ ጉዳይ በጣም ተናጋሪ፣ ጎረቤቱን ግን የማያዉቅ ትክከለኛ የሆነ መረዳትና አቅጣጫ ስለማይኖረዉ ግራ ተጋብቶ ግራ የሚያጋባ ሲሆን የአንዳንዶች ጥረት ደግሞ ከእነርሱ የተሻለ ማንም እንደሌለና ብዙ ተከታይ በማዛት እንደ ጣዖት እንዲመለኩ የሚፈልጉ ሲሆን፣ ጥቂት የማይባለዉ ደግሞ ሁሉንም የሃገር ጉዳይ እርግፍ አድርጎ በመተዉ በራሱ ጉዳይ ብቻ ከላይ እታች ሲወጣና ሲወርድ የሚታየዉ ብዙ ነዉ።

አብርሆት

በዚህም ምክንያት እነዚሁ ሰዎች የሚዲያዉን ከፊል የአየር ሰዓት አጣበዉ የሚገኙና የፖለቲካ ትንታኔ ሲሰጡ የሚዉሉ ሲሆን የዐቅም ክፍተት ስለሚኖርባቸዉ በሃገሪቱ የምጣኔ ሃብት ዕድገት፣ በማህበራዊ አገልግሎት፣ በትምህርቱ ይዘትና ጥራት፣ በሥራ ዕድል ፈጠራ፣ ክፍ ባለ ሁኔታ ደግሞ የሃገሪቱን አቅም በሚገነቡ የኢኮኖሚ አዉታሮች ላይ ህዝባችን ማወቅ ስላላበት ዓለም ዓቀፍ ሁኔታ በሰፊዉ መወያየት ስለማይችሉ ንግግራቸዉ ሁሉ ባዶ ጩኸት ሆኖ ይቀራል። ሚዲያዉም አቅም የሌላቸዉ የጥቂት ሰዎች ብቻ መጠቀሚያና እነርሱ ብቻ የሚታወቁበት መድረክ ስለሚሆን እጅግ ያሳዝናል።

እንደ ሃገር ስለእኛነታችን ስናስብ ደግሞ አሁንም ታዳጊ ሃገር፣ የዉጪ ሃገራት የተለያየ የገንዘብና የቁስ ዕርዳታ ተቀባይ፣ ብዙ ረሃብተኛና ተረጂ ያለበት፣ ስደተኛ እንደ እንጉዳይ እየፈላ ወደ መካከለኛዉ ምስራቅ ከዚያም አልፎ ወደ አዉሮፓና አፍሪካ ሃገራት የሚሰደድ ስደተኛ የምታመርት፣ አቅሟ የደከመ ዜጎቿንና ህዝቧን የረሳች ሀገር ዜጎች ነን ብንል የተሳሳትኩ አይመስለኝም። ይህንንም የሃገር ድክመት ተሸክመን ለመጪዉ ትዉልድ እንዳለ ማስረከብ ምን ያህል ለህሊና እንደሚከብድ ሳስበዉ ዉስጤን በጣም ይጎዳኛል።

በቅርቡ እንዳሰተዋልኩት ዘወትር የምናገረዉ አባባል በተግባር ተተርጉሞ ሳየዉ በጣም ነዉ የገረመኝ፡፡ አባባሉም እንዲህ ይላል፡፡ "ሥር የሌለዉ ትምህርት፤ ብቃት የሌለዉ ትዉልድ" ይህም ማለት ስለሃገር መፃኢ ዕድል ስንናገር ኢትዮጵያ የዛሬ 20 እና 30 ዓመት እዚህ ልትደርስ ትችላላች እያሉ ማቀድ መልካም ቢሆንም ትክክለኛነቱን ለማወቅ 20 እና 30 ዓመት መጠበቅ ሳይሆን ዛሬ በአፀደ ህፃናትና በአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ዉስጥ ልጆች እንዴት እየተጣሩ እንደሆነ መመርመር በቂ መልስ ሊሰጥ ይችላል፡፡

በቅርቡ እንዳሰተዋልኩት ዘወትር የምናገረዉ አባባል በተግባርተተርጉሞሳየዉበጣምነዉየገረመኝ፡፡አባባሉም እንዲህ ይላል፡፡ "ሥር የሌለዉ ትምህርት፤ ብቃት የሌለዉ ትዉልድ" ይህም ጣለት ስለሃገር መፃኢ ዕድል ስንናገር ኢትዮጵያ የዛሬ 20 እና 30 ዓመት እዚህ ልትደርስ ትችላላች እያሉ ጣቀድ መልካም ቢሆንም ትክክለኛነቱን ለጣወቅ 20 እና 30 ዓመት መጠበቅ ሳይሆን ዛሬ

በአፀደ ህፃናትና በአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶቸ ዉስፕ ልጆች እንኤት እየተማሩ እንደሆነ መመርመር በቂ መልስ ሲሰፕ ይችላል፡፡በዚህ ዘመን ያለዉ ትዉልድ ጠንካራ ባይሆን ተጠያቂዉ የዛሬዉ ትዉልድ ሳይሆን ትዉልዱን በትምህርትና በሥና ዜጋ ሲያዘጋጅ የነበረዉ የቀድመዉ ትዉልድ መሆን አለበት፡፡

በአሁኑ ሰዓትም በሰሜኑ የሃገራችን ክፍል ያለዉ ጦርነት የተጀመረወና ለብዙ ህይወትና ንብረት መጥፋት ምክንያት የሆኑት በቀደመዉ ትዉልድ የተማሩት ሰዎች ናቸዉ፡፡ ጦርነቱን የሚመሩት ሁለቱም ሰዎች በኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ የዶክትሬት ዲግሪ ያላቸዉ ሲሆን ይህንን የጠቀስኩበት ምክንያት እገሌ ጥፋተኛ ነዉ ለማለት ሳይሆን ቀድሞ የነበረን የትምህርት አሰጣጥ ቸግሮቻችንን ለመፍታትና በእኛነት አስተሳሰብ ሀገርን ለማዳንና ክፍ ለማድረግ ሳይሆን ኤኔ ከእገሌ እሻላለሁ የሚለዉን ግለኛና እልሽኛ አስተሳሰብን በማስረፁ ነዉ፡፡ ዛሬ ያለንበት አስተሳሰብ ከዛሬ 40 እና 50 ወይንም ከ100 ዓመት በፊት የነበረ የግል የበላይነት አስተሳሰባችን በስሜት አዙሪት ዉስጥ ስለከተተን ሃገራችንን ከዉድቀት ዉስጥ ሲጨምራት ዛሬም እያዬን ነዉ፡፡

በከፍተኛ ትምህርት ተቋም ዉስጥ በምሁር መካከል ያለዉ ከእኔ የተሻለ ምሁር የለም ፍትጊያ፣ በየቢሮዉ ያለዉ ፖለቲካ፣ በየመንደሩ ያለዉ ጩኸት፣ በጦር ማንባር ያለዉ ፉከራና ቀረርቶ፣ በየስበሰባዉ ያለዉ የጣያስለችና የሚያለምም ልብን 3990 ひか **ሕሻላለ**ሁ ከሚለዉ ከባለኛ የሚመነጨዉ **ሕ**ኔ አሰተሳሰብ የመነጨ የራስ ወዳድነት ስሜት በመሆኑ በህብረተሰባችን ከዚያም አልፎ በሃንራችን ላይ እያደረሰ ያለዉ ጉዳት ከፍተኛና ትዉልድ ተሻጋሪ ሆኖ ሆኗል፡፡

ሁላቸንም እንደምናወቀዉ "This is America" ሲባል እንሰማለን ትርጉሙ ግን ሁሉም በራሱ መንገድ ሊተረጉመዉ ይቸላል፡፡ በአጭሩ ግን ነፃነትንና መብትን ባጠቃላይ ሰዉ ሰብዓዊ ፍጡርና የመኖር መብት ያለዉ ሃሳቡን የመግለፅ ከዚያም አልፎ ግኤታዉን በጥንቃቄ የተረዳ ዜጋ ስለሃንሩ የሚቆረቆርና ልበ-ሙሉ ሆኖ አሜሪካዊ በመሆኑ ኩራት የሚሰማዉ ዜጋ ሲሆን በሌላዉ ሃነር አሜሪካዊ ዜጋ በምን ክብርና ግምት ተቀባይ እንደሆነ ሁላቸንም መገመት አያቅተንም፡፡ እኔ ደግሞ "This is Ethiopia" ብዬ ለሌላዉ ዓለም ልናግር የምንቸለዉ ምን እንደሆነ ሳስበዉ የሚሰማኝ ስሜት የተዘበራረቀ ስለሆነ ለመግለፅ ይከብደኛል በተለይ በአሁኑ የፖለቲካ፣ የማህበራዊና ኢኮኖሚ አዘቅጥ ዉስጥ ባለንበት ጊዜ፡፡

"ከበጘ ከጓዲጠካህ ከ៤ ከህ ከህተቱን ንገሬዉ" እንደሚባለዉ እርስ በዕርስ ተወቃቅሰን፣ ተራርመን ስህተቃችንን ተቀብለን በይቅርታና በመካካስ ወደ አብሮ የማደግ የኛነት ስሜትና ትክክለኛ የሆነ እንደሃገር የምንገለፅበትን የኢኮኖሚና የቴክኖሎጂ ዕድንትን በማሳለጥ ያደንች፣ የራሷን ባህልና እሴቶች ለዓለም ያስተዋወቀች በንግድ፣ በቱሪዝም፣ በዘመናዊ ትራንሰፖርት፣ በትምህርት በሌላም መስክ ብዙም ባልተሰራባቸዉ የኢኮኖሚ ዘርፎች በጥንካሬ በመሥራት የእኛን የጋራ የዜግነት ግዴታ በሃላፊነት ስሜት መወጣት አማራጭ የሌለዉ መንገድ ነዉ።

በመጨረሻም እኔ እንዲህ ነኝ ከሚለዉና ሰዉን ከማምለክ አባዜ በመዉጣት እኛ የሚለዉ በጋራ የሚገልፀንን የትልቅነት ባህሪና እሴቶቻችን ላይ መሥራት ካልቻልን አሁንም በራሳችን ላይ ባለዉ የተዛብ ግለኛ የአመለካከት አዙሪት ዉስፕ ነብተን ስንዋዥቅ እንኖራለን ሃገራችንም እኛዉ በፈጠርነዉ ችግር ዉስፕ ነ አርምጃ ወደፊት 2 እርምጃ ደግሞ ወደ ኋላ እየሄደች በኢኮኖሚ የደከመች የሃብታም ሃገር ተመፅዋች በመሆን ከነችግሯ ለሚቀጥለዉ ትወልድ የምናስረክባት ሀገር እንዳትሆን የዛሬ ትዉልድ በሃላፊነት ስሜት እኔ ከሚለዉ የግል አስተሳሰብ ወጥቶ አኛ እያለ ተከባብሮ፣ ተዋድዶና ተጋግዞ ሃገራችንን ካለችበት አዘቅት ዉስፕ ማዉጣት የዜግነት ግዴታዉ መሆኑን አዉቆ ለመሥራት መዘጋጀት አለበት እላለሁ።

ማህበራዊ ሚዲያዎቻችንን <u>ይከተ</u>ሉ!

kendel digital magazine

ቅንድል ዲጅታል መጽሄት

ምስእን በመጫን ወደ 7ጾቻችን ይሂዳ

ማህበረሰብ ለውጥ ወይ በእድል ፣ ወይ በምርጫ ወይም ደግሞ በፍጥጫ መምጣቱ አይቀርም፡፡ ብቻ በየትኛውም ሁኔታ ውስጥ ቢሆን ለውጦች መፈጠራቸው አይቀርም፡፡ ታዲያ ከማህበረሰብ በባህል ፣ በእምነት ፣ በአመለካከት እና በምግባር የገዘፉ የማህበረሰብ ትሩፋት <u>የሆኑ ግለሰቦች</u> ከአካባቢ

አልፎ ለሀገር ከዛም ከፍ ሲል ለአለም የሚበቃ ስጦታ ሲያበረክቱ በዘመናት ልዩነት ሲያበረክቱ አንድም ከታሪክ አንድም ከመኖር ሰምተን እና አይተን *እናውቃለን። በሀገራችን ከግለሰብነት ከፍ ብሎም* ከራሳቸው የድሎት አለም በመነጠል ለማህበረሰብ ተስፋን እና ነገን የሚያስተካክሉ ጥቂት አይደሉም፡ ፡ በመሆኑም ከነዚህ የሀገር ባለውለታና ከራስ በላይ የንዘፈ የስብዕና ከፍታ ላይ ከደረሱ ውድ የኢትዮጲያ የቁርጥ ልጆች መካከል አንዱ የሆነው ጌቱ በቀለ በዳዳ ነው፡፡ ኔቱ በቀለ በተለያዩ ሀገራዊ ጉዳዮች ከመሳተፉ በዘለለ እንደ ማህበረሰብ ልንለወጥባቸው የሚያስቸሉ ነገር ግን በግለሰብ ደረጃ ለመከወን ድፍረትና ጽናትን የሚጠይቁ ተግባራትን ሳይሰለች ለሀገሩ እያበረከተ ይገኛል፡፡ ከነዚህ ትሩፋቶቹ ውስጥ የነገይቱ ኢትዮጲያ የሚባል የእባር ኳስ ቡድን በራሱ ፋይናንስ በማደራጀት ታዳጊ ስፖርተኞችን በማፍራት ታላቅ ተግባር አካናውኗል። ለዚህም መልካም ተግባሩ በበጎ ሰው ሽልጣት በስፖርት

ዘርፍ አሸናፊ ለመሆንም በቅቷል፡፡ በዚህ ብቻ ያላበቃው የጌቱ በቀለ ቅንነት በሚኖርበት ሰፈር ኦፍታና በሚል ርዕስ የማህበረሰብ ሬድዮ በመክፈት በማህበረሰብ ማንቃት ላይ ከመሳተፍ አንስቶ በየትምህርት ቤቶች በመዞር ህጻናትን በማብቃ ፤ በማንቃት ንቁና ምክንያታዊ ዜጋ በማፍራት እንዲሁም የተለያዩ የስዕል ፤ የኪነ-ጥበብ ትምህርቶችን በመስጠት በግብረ ገብነት የታነጸ ትውልድ እንዲኖር በሚችለው ሁሉ የዜግነት ግኤታውን እየተወጣ ይገኛል፡፡ ቅንድል ዲጂታል መጽሄትም በቅኖች ገጽ በቅጽ 2 ቁጥር 8 የቅኖች ምሳሌ ስትል ለህገራችን ላበረከተው ለሚያበረከተው የቅንነት ስጦታ ምስጋናዋን ትቸራለች፡

የአንስቶች የፍትህ በር

*ገራች*ን ኢትዮጵያ ዜጎቿ በተለያዩ ክፍለ አለማት ከሚኖሩ ሀገራት መካከል አንዷና ከፊት ተርታ ከሚሰለፉት ናት ቢባል ጣጋነን አይሆንም፡፡ በራሳችንም ይሁን በሌላ ሁኔታ ተፅዕኖ ብቻ ብዙ ኖሮን የሌለን ፣ ተርፎን የምንቸገር ፣ በጸሀይ ሻጣ ያበራን ፣ ከፍቅር መጉደል ዛሬ ላይ አለም የሚስቅብን መሆናችን *ህቅ ነው*፡፡ ይህ እውነት የፈጠረው ክፍተት ደግሞ እልፍ እህቶቻችን በአረብ *ሀገ*ራት በሰው ቤት በ*ጦ*ስራት የራሳቸውን እና የቤተሰባቸውን ህይወት ለመለወጥ ሲሉ ፈተናን እንዲጋፈጡ ምክንያት ሆኗል፡፡ እራሱን ያላከበረ *ጣን*ም እንደጣያከብረው ሁሉ እኛ አንድ ሆነን ባለመከባበራችን በሌላው አለም የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን እንዲናቁ ፣ እንዲዋረዱና እህቶቻቸን የሰሩበትን ክፍያ ከመከልከል ጀምሮ ከፎቅ እስከ መወርወር እንደተደረሰ የሰማነውና የታየ ሀቅ ነው፡፡ ታዲያ ይህ አይነቱን ተግባር ከመንግስት ባለፈ እንደ ግለሰብ እና እንደ ዜጋ ለዜጎቻቸን ሲሟንቱና አለኝታ ሆነው ቆመው የምናያቸውን የፍትህ በር ፣ የእውነት ምስክር የሀገር አለኝታ የሆኑ ሀገር ወዳድ ፣ ቅን ወገኖች አሉ፡፡ ከነዚህ ቅን ሀገር ወዳድ ግለሰቦች መካከል የሆነቸው እስከዳር *ግርጣ*ይ ስትሆን እስከዳር በባህሬን የኢትዮጲያ ቆንስላ ስትሰራ የነበረች ስትሆን ብዙ *እህቶቻችን በአረብ ሀገ*ር የሰሩበትን ክፍያ ተከልክለው በደል ሲደርስባቸው ቀድማ በመድረስ ከአሰሪዎች ጋር በመካሰስ እራሷን አደጋ ላይ እየጣለቸ ለብዙ እንስቶች የፍትህን በር ከፍታለች።

ከዚህ በተጨማሪ በአረብ ሀገራት የሚሰቃዩ እህቶቻችንን ወደ ሀገራቸው እንዲመለሱ በማድረባ ትልቅ የሚባል የቅንነት ተግባር ፈጽማለች፡፡ ከዚህ ተግባሯ ወጣ ስንል እስከዳር ግርማይ በኪነ - ጥበቡ አለም በፌልም ኢንዱስትሪው ብቅ በማለት ከሴቶች ጋር የተያያዙ አስተማሪ ስራዎችን የሰራች ሲሆን ከዚህ በተጨማሪም በበርካታ የማህበረሰብ እንቅስቃሴዎች ላይ እተሳተፈች ትገኛለች፡፡ ቅንድል ዲጂታል መጽሄትም ለዚህ የቅንነት ተግባሯ የቅኖች ገጽ ምሳሌ በማድረግ ምስጋናዋን እያቀረበች ቀሪ ዘመኗን ለሀገሯ እልፍ ትሩፋትን የምትሰጥበት እንዲሆን ትመኛለች፡፡

ሰላም የተከበራቸሁ እና የተወደዳቸው የቅንነት ዘማሪ ፣ የምክንያታዊነት ምልክት ፣ የሀገር ፍቅር ማሳያ የሆናቸው ባለራዕይ የቅንድል ዲጂታል መጽሄት አንባቢያን እና የቅንድል ኢትዮጲያ ቤተሰቦች፡፡ እንደሚታወቀው በአውደ ብሩኃን ገጻቸን በሀገራቸን ኢትዮጲያ በኪነ-ጥበብ ፣ በትምህርት ፣ በጤና ፣ በማህበራዊ ባልጋሎት ፣ በበን አድራንት ፣ በስፖርትና በሌሎች የተለያዩ የሙያ ዘርፎች ለሀገራቸው በርካታ ትሩፋትን ያበረከቱና ቅንነትን መለያቸው ፣ ምክንያታዊነትን የህይወት መርህ አድርገው በሀገር ፍቅር ከተቃኙ መካከል ለእናንተ ለአንባብያን በተለይም ለወጣቶችና ለሴቶች ከህይወታቸው ፣ ከስብዕናቸው ፣ ከስራ ውጣ ውረዳቸውና ከትዝብታቸው ትማሩበታላችሁ ያልናቸውን ወደናንተ የምናደርስበት አምድ ነው፡፡ ታዲያ በዛሬው የዐውደ ብሩኃን ገጽ እንግዳቸን በብዙ ድራማዎች እና ፊልሞች ላይ ተውና እውቅና እና ተቀባይነትን ያገኘቸውን አርቲስት መቅደስ ፀጋዬን ከህይወት ተምክሮዋ እና ልምዷ ልታካፍለን ከነፃነት ጌታቸው ጋር ቆይታ አድርጋለች፡፡ እንድትከታተሉን አስቀድመን በትህትና እንጠይቃለን፡፡

ቅንደል ፥ በመጀመሪያ እንግዳችን ለመሆን ፍቃደኛ ስለሆንሽ በቅንድል መፅሔት አዘ*ጋ*ጆችና በውድ አንባብያን ስም ከልብ እናመሰግናለን።

ቅንደል ፥ ቀጥታ ወደጥያቄዎቼ ከመግባቴ በፊት እስቲ ለአንባቢዎቻቸንምመግቢያእንዲሆንመቅደስከስራዋውጪ ምን አይነት ሰው ናት? <u>አለ አይደል ማህበራዊ ህይወቷ ላይስ?</u>

ሙቀደስ ፡ እምም ብዙን ግዜ በሲሪየስ ነገር ነው ሰው የሚያውቀኝ ያው ከሰራዋቸው ፊልሞቼም አንፃር ኮስታራ ልመስል እቸላለሁ። ግን ደግሞ የኔ ባህሪ ሙሉ ለሙሉ ከኮስታራነት የራቀ ነው። ጭራሽ ካልሳኩኝ መዋል አልቸልም ነገሮችን ቀለል አድርጌ የማልፍ አይነት ሰው ነኝ። ከባባድ ነገሮች ቢገጥሙኝ እንኳን በሳቅ በጨዋታ ነው የማሳልፈው። ማህበራዊ ህይውቴ ላይ ስንመጣ ደግሞ ግን መሄድ የምትፈልጊበት ቦት አምሽተሽም ይሆን ዘግይተሽ ቢያንስ በሩም ጋ ትደርሺያለሽ እኔ የስራዬንም ነገር በዛ ነው የምወስደው ከመሃል ብዙ ፈተናዎች

እንደሚመጡብኝ አውቃለሁ ግን መጨረሻዬ ምን ሊሆን እንደሚችል ቀድሜ ስለማውቀው ምንም አይመልሰኝም። የሚገርምሽ ጓደኞቼ እንደውም ነበዝ ነሽ አንቺ ይሉኛል ያው የስራዬ ባህሪ በጣም ቢዚ የሚያደርገኝ ቢሆንም በቻልኩት መጠን ሁሉን ነገር ለመሳተፍ እጥራለሁ የእውነት ማህበራዊ ህይወት ያስደስተኛል እወዳለሁ።

ቅንደል ፥ እኔንም ጨምሮ ብዙዎቻችንን የሚያስደንቅ ተንካሬ አለሽ። አንድ ነገር ለመስራት ስትነሺ ምንም አይነት አሉባልታም ሆነ የትኛውንም አይነት ፈተና የጣያቆምሽ ሴት ነሽ። እንደው የዚህ ምስጥር ምንድነው?

ሙቅደስ ፥ ሕኔ ሁል ግዜ አይኔ አላጣዬ ላይ ነው የሚሆነው የምሬልንውን ነገር ለመስራት ስጀምር መጨረሻዬን አውቀዋለሁ። አሁን ለምሳሌ ከቤትሽ ተነስተሽ የሆነ ቦታ ለመሄድ መንገድ ስትጀምሪ መድረሻሽ የት እንደሆነ ታውቂው የለ? በዛ መሃል ግን ብዙ ነገር ሊያጋጥምሽ ይቸላል በትንሹ እንቅፋት ሊመታሽ ይቸላል በትንሹ መኪና የምትነጇ ከሆነ ደግሞ የመኪና አደጋ ሊያጋጥምሽ ይቸላል። እያለ እያለ ብዙ ፈተናዎቸ ሊያጋጥሙሽ ይቸላል እና ከመሃል የሚፈጠሩብኝን ነገሮች እንዳለ እንዳመጣጡ

እየመለስኩ እንቅፋት በተደቀነብኝ ቁፕር ፕንካሬዬን እየጨመርኩ ነው ከግቤ የምደርሰው። በርግፕ እንደሰው አሉባልታም ሁነ ትቸት አይሰማኝም ማለት አይደልም ይሰማኛል ግና ያስቀመፕኩትን ግቡን ስለማውቀው እና መጨረሻየማገኘውነገርስለሚተልቅብኝበመሃልየሚገጥሙኝ ሁሉ ያንሱብኛል ስለዚህ ወደግቢ ከመድረስ አያቆመኝም።

ቀንደል ፡ አሁን ያለቸዋን ጠንካራዋን እና ሀገር ወዳ<u>ዲ</u>ን መቅደስ ለመፍጠር የማን አስተዋፆ አለበት ትያለሽ?

መቀደስ ፥አዎ ቤተሰቤ ነው። ለአንድ ሰው *መገ*ንባትና ፕሩ ቦታ መድረስ የመጀመሪያውን ድርሻ የሚወስዱት ቤተሰቦች ናቸው። እኔ በጣም ጠንካራ የሆነ አባት እና እናት ነው ያለኝ። አባቴ እኔነቴን ሴትነቴን ሳይሆን ሰው መሆኔን እያወኩ እንድኖር አድርጎኛል። ሴት ስለሆንሽ ሳይሆን ሰው ስለሆንሽ ብቻ ማድረባ የምትፈልጊውን *መሆ*ን የምትፈልጊውን ሁሉ *መሆን* እና ጣድረባ ትቺያለሽ ምንም ከዛ*መንገ*ድ የሚ*ያ*ባድሽ ነገር የለም ባን ህልም ብቻ ሳይሆን መሆን ለምትፈልጊው ነገር ምን እንደሚያስፈልባ አሁን ላይ ምን ማድረባ እንዳለብኝ ጣወቅ እንዳለብኝም ሁሉ እየነገረ ነው ያሳደገኝ። መልክ ቁመና ምናምን ሁሉም ነገር ከእግዚሐብሄር የተሰጠ ከእናት ከአባት የተወረሰ እንጂ እኔ የሰራሁን እንዳልሆነ እና እኔ ልሰራው የምቸለው የትኛውም ሌባ ሊሰርቀው የማይችለውን ብቸኛው ሀብቴን እውቀቴን ብቻ እንደሆነ ሴትነቴን ፣ ባህሌን ፣ እናታዊ ባህሪን ፣ ኢትዮጲያዊ ሴት ሁሉ ልታሟላ የሚገታትን ስነስረዓት ከእናቴ ነው የወሰድኩት። ሕያልሽ ስት*መ*ጪ ደባሞ ማህበረሰብ አለ ፣ ሕምነት አለ እኔ በቤተክርሰቲያን ነው ያደኩት በአርቶዶክስ ሀይማኖት ስረዓትን ተምሬያለሁ። ምንም ነገር ቢኖርሽ እንደሌለሽ አስበሽ ዝቅ ብለሽ ነገር ሁሉ የእግዚሐብሄር ክብር እንዲገለጥበት በአንቺ እምነት ላይ ሁሉ ነገር እንዲታይ እምነትሽ ያስተምርሻል እና የእነዚህ ሁሉ ውጤት ነች የዛሬዋ መቅደስ።

ቀንደል ፡ ይሄንን ልጠይቅሽ የፈለኩት መቼስ ሁሉም እንደሚያውቀው የወንዶች ብቻ በሚባል ደረጃ የፊልሙ ኢንዱስትሪ ሴት ደራሲያንንም ሆነ አዘጋጆችን ለማውጣት እጅግ እየተቸገረ ነው። ታድያ በዚህ መሃል ነጥሮ መውጣትና የተሻለ ሆኖ መገኘት ምን ያህል ልፋት እንደሚጠይቅ በሚገባ አውቃለሁ። እንደው በዚህ አጋጣሚ ለሴት ልጅ ዳንት የሆነባት የፊልም ኢንዱስትሪ ውስጡ እንዳለ ሰው ምክኒያቱ ምንድነው ትያለሽ?

"...ስአንድ ሰው መንንባትና ጥሩ ቦታ መድረስ የመጀመሪያውን ድርሻ የሚወስዱት ቤተሰቦች ናቸው..."

መቀደስ ፥እምም በጣም አስፈላጊ የሆነ እና ጥሩ ጥያቄ ነው ፡ የጠየቅሽኝ። በኢንዱስትሪው በጣም ብዙ ሴቶች አሉ አቅ ያላቸው እውቀቱ ያላቸው ብዙ ሴቶች አሉ። ግን እንዳልሽው ነጠሮ ለመውጣት መጣም ከባድ ነው። ፍትሃዊ የሆነ እድል አይሰጥም። አንደኛ ሴቶች በጣዘጋጀቱም ፤ በመፃፉም ፤ ፕሮዲውስ በማድረጉም ችሎታው አላቸው ተብሎም አይታመንም። ያው የፈረደበት ቆንጆ ሆኖ በመተወን ነው የሚመጣው እንጂ እንዲያው ከዛ በዘለለ ልስራ ብለሽ ስትሞክሪ እራሱ አናት አናትሽን ነው የሚሉሽ እኔ በጣም ብዙ ነገር ደርሶብኛል። እየሰራሽ በራስሽ እየታገልሽም በተለይ በባለሞያው ዘንድ ይተናነቃቸዋል ከነሱ ይልቅ ህዝቡ ነው የሚያይልሽ ህዝቡ ነው የሚያበረታሽ ።ሴት ሆነሽ በመፃፍሽ ፤ ሴት ሆነሽ በማዘጋጀትሽ ፤ ሴት ሆነሽ ፕሮዲውስ በማድረባሽ ብቻ ወንድ ቢያዘጋጅ የማያወጡለትን ኢቃቂር አንቺ ላይ ሊያወጡት ይሞክራሉ እንግዲ ይሄ ሁሉ ሴት በመሆንሽ ብቻ ነው። እንግዲ በባለሞያው ዘንድ ሁሉም ባልልም በአብዛኛው ከሚያበረታታሽ ይልቅ የሚያዳክምሽ ነው ያለው ። እኔን የረዳኝ ብዬ የማስበው የራሴ ድርጅት ነው ድርጅቱንም ያቋቋምኩት እራሴው ስለሆንኩኝ ጣንም አዛዥ አይኖረኝም ያመንኩበትን ሰርቼ እወጣለሁ። ሌሎች ግን በራሳቸውም ሰርተው እየወጡ በቃ አንቺን ለማበረታታት ሲያንቃቸው ታያለሽ። ብቻ በጣም ብዙ እድሉን ያላንኙ ሴቶች *እንዳ*ሉ አውቃለሁ አሁን እኔ በግሌ ሴት አዘ*ጋ*ጅ ወደድርጅቴ ብትመጣ ስራዋን አይቼ ለመቅጠር በጣም በጣም ፍቃደኛ ነኝ። እኔ እንደውም ከመንግስት ይልቅ የኢትዮጲያ ህዝብ ለፊልም ኢንዱስትሪው እድንት ትልቅ አስተዋፆ እያደረን ነው ማለት እቸላለሁ ቤታቸውን ካፌያቸውን ያለምንም ክፍያ ለቀረፃ እየፈቀዱልን ነው እየሰራን ያለነው። በመንግስት በኩል ማንም ድጋፍም የለም እሱ ይመስለኛል ወደኋላ *እ*ያስቀረን ያለው። ቢሆን ቢሆን ኢትዮጲያ ብዙ ከቡናም ከወርቅም የውጪ ምንዛሬ ሊያስንኝላት የሚቸል የፊልም ኢንዱስትሪ መሆን ነበር የነበረባት ኢትዮጲያ የብዙ ባህልና ስነስረዓት ባለቤን እንደመሆኗ ያንን ማንነታችንን እየሰራንበት የውጪ ምንዛሬ ማስገኘት እንችልበት ነበር ለዚህ ትኩረት ማጣቱ ነው ባለበት እንዲቀጥል እያደረገው ያለው። ገፍቶ የመጣ እስካሁን አላገኘውም እንጂ እድል ለመስጠት ፍቃደኛ ነኝ ሰሞኑን እንደውም የፈለኩ ነው ሴት ኤዲተር

የአውደብሩሀን ንጾች [#

ፀሀፊ እና እንደዚህ እርስ በእርሳቸን እድሉን ካልተሰጣጣን ኢንዱስትሪው ለሴት ልጅ ብዙም እድል የሚሰጥ አይደለም።

ቀንደል ፥ በአጠቃላይ የፊልሙ ኢንዱስትሪ በፍጥነት እንዳያድግ አንቆ የያዘው ነገር ምንድነው? ለምን ከግዜው *ጋ*ር አብሮ ማደባ አቃተን?

መቅደስ ፡ ትኩረት አልተሰጠውም። በየትኛውም*መንግ*ስት ትኩረት ተነፍጻል እኔ እንግዲ ያለፈው ጠቅላይ ሚኒስተርም ስብሰባ ሲጠሩ ተሳትፌያለሁ የአሁን *መን*ባስትም በጠራ ጊዜ ተሳትፌያለሁ ችግሮቻችንን በደንብ አስረድተንም ነበር ግን አንዳንኤ አነ*ጋግረናቸው* ነበር ብቻ ለማለት ይ*መ*ስላል ስብሰባ የሚጠሩን ምክኒያቱም ምንም አይነት ውጤት የለውም። ፊልም ስራ ሁለት *መ*ሰረታዊ ነገሮችን ይፈል*ጋ*ል እውቀትና *ገንዘብ ተፈጥሮ* ከሰሐሽ ተስ**ዕ**ጦ በተጨማሪ እንዚህ ሁለት ነገሮች ናቸው አስፈላጊ የሚሆኑት ። እውቀት ያስፈልጋል አዎ ትምህርት ቤቶች መንንባት አለባቸው ትንሽ በወሰድናቸው ኮርሶችና ባነበብናቸው መፅሐፎች እየተረዳን ነው እየሰራን ያለነው እንጂ በዲፕሎማ በድግሪ ደረጃ በፊልም ትምህርት ቤት በተለያየ ደረጃ የሚያስተምር ትምህርት ቤት የለንም። ፊልም ስትሰሪ እጅግ በጣም ወጪ አለው ከምትበዬው ምባብ፤ ከምትለብሺው ልብስ፤ ከምትጫሚው ጫጣ፣ *እያንዳንዱ* የምትጠቀሚበት እቃ ብር አውጥተሽበት ነው።

ቀንደል ፡መቅዲ ትያትር የመሞከር ሀሳብ አለሽ? የሆነ ግዜ ልምምድ ላይ እንደነበርሽ ሰምተን ነበር። ሙቅደስ ፥ ትያትር በጣም እወዳለሁ። ያው ሁላቸንም ትወና ውስጥ ያለን በአንድም በሌላም መንገድ ሀይስኩል እያለን ወይንም ሰንበት ትምህርት ቤት ድራጣ እየሰራን ያደግን ነን እና ትያትር በጣም እወዳለሁ እጅግ በጣምም የጣከብረው እና የምፈራው ሞያ ነው። አሁን ግን ያው ከኮረና በፊት ዝግጅት ላይ ነበርን የንግስት አስቴርን ገፀባህሪ እንድተውን በፕሮፌሰር ነብዩ ባዬና በአበበ ፈለቀ ካስት ተደርጌ እሱን እየተለጣመድን ነበር በኮሮናው ምክኒያት ቆመ እንጂ ሰሞኑን ይጀመራል እያሉኝ ነው እንግዲ በትያትር እመጣለሁ ብዬ አስባለሁ።

ቅንደል ፥ እንደ አንድ ኢትዮጲያዊ እና ሀገሩን እንደሚወድ ሰው ሀገራቸን ያለቸበት ሁኔታ በጣም ያሳስበናል። ትልቅ ትንሽ ሳንል ታመናል። እና እስክንሽር ያለውን ህመም ለመቀነስና አዲስ ተስፋ ለማየት ከወጣቱ ትውልድ ፣ ከመሪዎች ፣ ከኪነ-ጥበብ ሰዎች ፣ ከሀይማኖት አባቶች ምን ይጠበቃል ትያለሽ?

መቅደስ ፥ ይሄ እጅባ በጣም አንገብ*ጋ*ቢ *ጎ*ዳይ ነው**።** እንባዲ ሁላቸንም በመጀመሪያ አጣራም ፤ ተባሬም <u>፣</u> አሮምም የሚባለው *ነገ*ር ከመምጣቱ በፊት ሰው ነበርን ከእናት ከአባታችን ስንወለድ ሰው ሆነን ነው የመጣነው። ከዛ ደባሞ ወደዚህ ምድር ከመጣን በኋላ እንደ ሀገር ኢትዮጲያዊ ነው የምንባለው። ለኔ <u>ብሄር በጣም የማነስ</u> እና የመጥበብ ማለት በቃ አንሰሽ አንሰሽ የምትንኚበት ቦታ ነው ብዬ ነው የማስበው። ባሁን ሰዓት ላይ ዓለም አንድ እየሆነች ነው ያለቸው ከኢትዮጲያዊነት ከአፍሪካዊነት መሆን አልፈን የዓለም ህዝብ መሆን በሚገባን ጊዜ እኛ እንዲህ አይነት ቦታ መገኘታችን እጅባ በጣም እንቅልፍ የሚነሳ ነው። የሀገር <u>ጉ</u>ዳይ ለፖለቲከኞች ለአርቲስቶች ምናምን ተብሎ የሚተው ነገር አይደለም የሀገር ጉዳይ የእያንዳንዱ ሰው ሀላፊነት ነው። *እኔ ምንድነው ሀገሪ*ቷ አሁን ካለቸበት ውጥንቅጥ ውስጥ እንድትወጣ አስተዋፆ እያደረኩ ያለሁት? እያልን እራሳችንን መጠየቅ አለብን አንዳንኤ ጥሩ ነገር ማድረባ ካልቻልሽ እራስሽን ቆጥቦ ዝም ማለትም <u>ተ</u>ፍ ነሩ ነገር <u>ማድረ</u>ባ ነው። የዛ የችግሩ አካል ላለመሆን ስለዚህ ለኔ እያንዳንዱ ሰው ሀገር እንዳለቸው አስቦ ያቸ ሀገር እንዳትጠፋ ከኔ ምንድነው የሚጠበቀው ፣ ምንድነው ማድረባ ያለብኝ ብሎ ይቺ ሀገር አንድ የምትሆንበትን መንገድ ቢከተል ጥሩ ነው። ሁሉም ሰው ከእናት ከአባቶቻችን በአደራ የተቀበልናትን ሀገር ለማዳን *ሞ*ስራት አለበት። የትምቦታ ላይ እኮ ሰላም ሆኖ አይደለም ግን

"...ስመታረቀም ሆነ ስመጣ**ላት ሀ**ንር ስስሚያስፈልንን በቀድሚያ መሸማንያችን የሆነችውን ኢትዮጵያን ስማቆየት **አ**ንስራ..."

ለመጣላትም እኮ ሀገር ያስፈልገናል ኢትዮጲያ መሸጣገያችን

መታረቂያቸን ነች ሀገር ሲኖረን ነው የምንሸጣገለው ። የድሮ ታሪክም ስናነብ እኮ አባቶቻቸን ጋም ሽኩቻ ነበር በሽኩቻ ውስጥ ነው አንድ ሀገር ያስረከቡን ግን እነሱ እኮ የሚመራን ንጉስ አልተመቸንም ብለው ኢትዮጲያን ለማፍረስ አልተነሱም እንደ ሀገር አልተቀየሙም። እኛም ዛሬ ቤተመንግስት ያለው አልተመቸንም ብለን ሀገር ትፍረስ ብለን በሀገር ላይ የምናቄም ትውልድ መሆን የለብንም። ሀመጣቸንን ይዘን ሀገራቸንን ጣትረፍ አንድነታቸንን ጣምጣት አለብን። እኔ የሁሉም ሰው ሀላፊነት እንዲሆን የምፈልገው ሀገር ጣትረፍ ላይ ነው በጣም በአቋፍ ላይ ያለች ሀገር ናት ያለችን በዚህ ግብፅ በዚህ ሱዳን በዚህ ጋ ደግሞ ሀያላን መንግስታት አሉ የኛ እንደዚ መሆን ነው ለነሱም የልብ ልብ የሰጣቸውና ሁሉም ሰው ሀገርን ያስቀድም ከቻለ ሰላምን ፤ ፍቅርን ፤ አንድነትን ይስበክ ካልቻለ ደግሞ ተሰብስቦ ምንም ባለማለት ሀገሩን ይታደግ እላለሁ።

ቀንደል ፥ ኢትዮጲያዊነት ምን ማለት ነው ላንቺ? የሀገር ፍቅርንስ እንዴት ትቃኚዋለሽ?

ሙቅደስ ፥ ኡኡኡ በጣም ከባድ ጥያቄ ነው የጠየቅሽኝ ከምር ኢትዮጲያዊነንን እንኤት ልትገልጪው ትችያለሽ? በጣም ከባድ እኮ ነው እስትንፋስ ማለት እኮ ነው በቃ አለ አይደል አንድ ሰው ሳይተነፍስ *መ*ኖር እንደማይችለው አይነት እንደዛ ነው ኢትዮጲያዊነት ሁሌም በደማችን ያለ። ኢትዮጲያዊነትሽ

የምትሆኚው ነው ፤ ኑሮሽ ነው ፤ ህይወትሽ ነው ፤ እስትንፋስሽ ነው። ኢትዮጲያዊነት በወረቀት አይደለም ፤ ኢትዮጲያዊነት በቋንቋ አይደለም በብሄርም አይደለም ኢትዮጲያዊነት በኑሮ ነው የሚገለጠው። እኔ ኢትዮጲያዊ እህቴን እንዲሁም ወንድሜን ከየትም ይምጣ ማንኛውንም ቋንቋ ይናገር እንደራሴ አይቼው አስጠግቼ አብሬ መኖር ከቻልኩኝ ለኔ ያ ኢትዮጲያዊነቴ ነው መድመቂያዬ ምን ብዬ ልንገርሽ እስትንፋሴ የልብ ምቴ ነው ኢትዮጲያዊነቴ ብቻ ከባድ ነው ኢትዮጲያዊነትን መግለፅ ለኔስለ ሀገር ፍቅር ስናወራ ደግሞ ያው ሀገር እናት ነች ጠቆረችብኝ ከሳችብኝ ብለሽ አትተያትም አትጠያትም። እናትሽ ሙሉ ለሙሉ ትክክል ነች ማለት እኮ አትችዬም የሆነ ጉድለት ሊኖርባት ይችላል ግን ያ ጉድለቷ አይታይሽም ሁል ግዜ ስናወራ አስተውለሽ ከሆነ ሁላችንም የኔ እናት ትለያለች እንላለን ከሌላው ሰው እናት የኔ እናት ትለያለች የምንለው ፍቅራችን እኮ ነው እንጂ የማንም እናት ያው እናት ናት ለሁሉም ውድ የሆነች ።ከነጉድፏ ከነምናምኗም ያው እናት ነች እና ሀገርም እንደዛው ነች ከነጉድፏ ከነክፋቷ ከነምናምኗ ልንወዳት የሚገባት ስላከሮፍሻት ስለተበሳጨሽባት ብቻ ትተሻት የምትሄጃት አይደለችም ። ከነመከፋትሽ ከነገበናሽ ሸፍነሽ የኔ እናት እኮ ልዩ ናት እንደምትይው ሁሉ የኔ ሀገር እኮ ልዩ ናት ማለት አለብሽ ። ኢትዮጲያ ውስጥ ያልተወለዱ ግን እናትና አባታቸው ኢትዮጲያዊ ስለሆኑ ብቻ ሀገሬ እያሉ ሲደሰቱ ታያለሽ ኢትዮጲያዊነት ቃልኪዳን ነው የሀገር ፍቅር በወረቀት አይደለም በደምሽ ውስጥ በልብሽ ውስጥ የሚኖር ነው። በምንም አትለውጨውም በንደለብኝ ባነስብኝ ብለሽ የምታበላልጪው ነገር አይደለም።

ቀንደል ፡ ዝም አልልም እንቅስቃሴ በአንድ ወቅት ተጀምሮ የተቋረጠ ለውጡ በባልፅ ያልታየ ነው ለሚሉት ሰዎች ምልስ ለምስጠት እና በወቅቱ አነ*ጋጋሪ*ም ስለ ነበርሽ ስለ ዝም አልልም ንቅናቄ ውጤት የሆነ ነገር ብናወራስ? ምን ያህል ለውጥ አምጥቶ ነበር?

<u>እንደምታውቂው እንቅስቃሴ ነው። ዝም አልልምን</u> የመጀመሪያ ቪዲዮ ሰርቼ እንቅስቃሴውን ለመጀመር ስወጣ ሀሳቤ የነበረው አንደኛ ግንዛቤ መስጠት ላይ ነበር ሰው በአሁን ሰዓት በሀያ አንደኛው ክፍለ ዘመን ላይ ሴቶች እና ህፃናት በምን ያህል ደረጃ እየተደፈሩ እንዳሉ ሰው እንዲያውቅ ነው ትልቁ አላማው የነበረው። ሁለተኛው አላማው ደባሞ በህግ በኩል ያሉ ክፍተቶችን እንዲስተካከሉ *ግ*ፊት መፍጠር ነበር እሱን ለሚመለከተው አካል አሳውቆ የህባ ማሻሻያዎች እንዲደረጉ ማድረባ ነበር እንባዲ ይዘን የተነሳነው አላማ እነዚህ ሁለቱን ነበረ ግን ያው በመሀል የተፈጠሩት መከፋፈሎች ምናምን ነገሮች ወደጣያስፈልባ አቅጣጫ እንዲሄዱ ታስቦ የተወሰነ አለመግባባት ተፈጥሮ ነበረ ግን እነሱም ተስተካከለው ቀጥለዋል። ግን ያው አንድ አንዴ በኢንተርኔት ገቢ ለማግኘት ብቻ ሲሎ ብዙ ነገር ብለውኛል ይሁን እንጂ እነሱም በሂደት አስፈላ<u>ኒውን መ</u>ልስ ስለሰጠናቸው ተስተካክለዋል። እንቅስቃሴው ጋር ስንመጣ ደባሞ በጣም ብዙ ለውጥ አምጥቷል በተፈጠረው ነውጥ ውስጥ እራሱ ይሄ ሃሳብ ይራመድ ነበር ምንም እኔ በሰዓቱ ለነበረው መጥፎ ነገር ሰለባ ብሆንም ግን እንደሚጠራ ስለማውቅ በዛም መሀል ሀሳቡ በመንሸራሸሩ ደስተኛ ነበርኩ በሁሉም ነገር እንቅስቃሴው ሳይበርድ ነበር ሲሰራጭ ስኬታማ ነበርን ሰው ስለዛ ጉዳይ ብዙ ሃሳቦችን ወስዷል። ሁለተኛው የህግ ጣሻሻሉ ላይ ነበር እሱጣ የሴቶች ጉዳይ ያወጣው ህግ አለ ምንድነው እሱም በፊት ላይ ተደፋሪዎቹን ብቻ ነበር የምናይ የነበረው አሁን ላይ ግን ደፋሪዎቹ ፊታቸው እንዲታይ እና የተለያዩ የፍርድ ቅጣቶች ፊት ለፊት እየታየ እንዲቀበለው እና ከወጡም በኋላ ወደማህበረሰቡ በኋላ ይሄንንም እንደ አንድ ስኬት እንወስደዋለን። ግን ነና ነው አሁንም ብዙ ለውጦች እንዲደረጉ እንጠብቃለን አሁንም ይሄ ነገር በሂደት ላይ ነው የሚቆም ነገር አይደለም። በየግዜው <u>እየሄድን ከምን ደረሰ እያልናቸው ነው ወደፊትም አናቆምም ።</u> **ቀንደል** ፥ ሶሻል ሚዲይ ላይ ሀሳባቸውን በስፋት

ታይዋለሽ?

አለ? ከሚገለፁት መሀል ትመደብያለሽ መቅዲ፤ በዙ ጉዳቱ የሚወራለትን ማህበራዊ ሚዲያ በአንቺ ዕይታ እንኤት

<mark>መቅደስ</mark> ፥እምምም እውነት ነው *ጣህ*በራዊ <u>ሚዲ</u>ያ አጠቃቀጣቸን በጣም ከባድ ነው። ለጥሩ ነገር ከሚጠቀመው ይልቅ ነገር እያጣመመ ባጭት ለመፍጠር የሚጠቀመው እየበዛ ነው። እኔ ግን በነፃነት ሀሳቤን የምንልፅ ሰው ነኝ ብዙ ስድቦቸ አሉ *መ*ፈጠርሽን እስክት የሚያደርሱ በርባጥ እኔ ኮ*መንት* አላነብም ሀሳቤን ፖስት አደርጋለሁ የሚዲያ ጣኔጀሮች አሉኝና እነሱ ጠቅለል ያለ ዳሰሳ ይሰጡኛል ምን *እንደሚመ*ስል *እና* <u>እንደውም ብዙ ስድቦች አሉ እናጥፋው ይሉኛል እኔ ደግሞ</u> አይ ተውት መገለጫችን ነው ነው የምላቸው። አንዳንዴ ምንድነው ያ ስድብ እኔ ላይ የሚያመጣው ምንም አይነት ለውጥ የለም ግን እንኤት አይነት ማህበረሰብ ውስጥ ነው ያለነው የሶሻል ሚዲያው ህዝብ ምን ነክቶታል የሚለውን ነገር መገጣገሚያቸን ይሆናል ለኔ እንደሆነ ሙገሳም ዘለፋም ብዙም ተፅዕኖ የሚያደርስብኝ ሰው አይደለሁም። *እኔ ሶሻል ሚዲያ* ላይ ስራዎቼን አስተዋውቅበታለሁ *ሀ*ሳቦቼን እ*ገ*ልፅበታለሁ ሰላምን አንድነትን ለ*መ*ስበክ እጠቀምበታለሁ በኔ በኩል።

ቀንደል ፡*መቅድስ የህ*ይወት *መርህ*ሽ ምንድነው? በዛው አያይዘሽ እንድትመልሽልኝ ሮል ሞዴሌ ናት የምትያት ሴት አለች?

መቀደስ ፥ አዎ የኔ ሮል ሞኤል እቴጌ ጣይቱ ውሙል ነቸ። ሳትኖርም የምት*መራ* ሴት እኮ ነች ጣይቱ ኡኡ እንደው ስለ <u>እቴጌ ጣይቱ ብናገር ብናገር አያልቅምና እንደው አርያ</u>ዬ <u>እሷ ነቸ ብዬ ባልፍ ይሻለኛል። ከውጪ ደግሞ በህይወት</u> ያለች የምከተላት በጣም የምወዳት አፕራ ዊንፍሬ ነች። የህይወት መርሄ ብዙ ነው ግን ከፊት የጣስቀምጠው "ማንም ሰው መሆን የሚፈልገውና እና የሚያስበውን *መሆን* ይቸላል።" የሚለው ነው።

ቀንደል ፥ አንቺ ካሳለፍሺው እና እያሳለፍሺው ካሳለው ውጣ ውረድ አንፃር ሴቶች እንዲጣሩ የምትፈልጊው ነገር

አልፈልባም ባን እውነታውንም *መ*ካድ አልፈልባም። እኔ በተለያየ መንገድ ከአስተዳደጌም ቢሆን ሴትነቴን እያሰብኩ ሳይሆን ሀሳቤን ወይንም አላማዬን ብቻ በማሰብ ትኩረት ሰጥቼ እንድራመድ አድርገው ያሳደጉኝ ቤተሰቦች ናቸው ያሉኝ። በስራም ረ*ገ*ድ ደ<u>ግሞ እንቅፋ</u>ት ሲሆ<u>ኑብኝ ወይን</u>ም ሲያስቸግሩኝ ሴት ስለሆንኩ ነው እንደዚህ ያደረጉኝ ብዬ

ሳይሆን በቃ እነዚህ ሰዎች ክፉ ስለሆኑ ነው ብዬ አልፌያቸው መሄድን ነው የምፈልገው ምክኒያቱም ሴትነቴ እንደዚህ አደረገኝ ብዬ ማሰብ አልፈልግም መቀበልም አልሻም። ግን ያ ማለት የሆነ እውነታ እንዳለ እየካድኩም አይደለም ሴት ስለሆንን የሚደርስብን መዓት ነገሮች አሉ። ስለዚህ እኔ *ማ*ምከር የምፈልገው ታናናሾቼንም ሆነ በኔ መንገድ መምጣት ለሚፈልን ሴቶች አንድን ነገር አትቺዬም ብለው ሲነግሯቸው እንደጣትችል የነገሯት አንድ ነገር ስለሆነ ግን ሴቶች አስር እጥፍ ሰርቶ ማሳየት ነው ያለባቸው አትቺዬም የሚለውን መንፈስ በይቻላል ቀይ<u>ሮ ማሸ</u>ነፍ አለባቸው። እልህ እንዲኖር ውስጣቸው ሴት ስለሆንኩ እንደዜህ አደረጉኝ ብሎ አምኖ ከመቀበል ይልቅ አንደኛው በር ሲዘጋ ሌላ በር መፈለግ ሁሌም አማርጭ እና እድል ስላለ መፍትሄ መፈለባ ነው። ሴት መሆናችን ምንም ከጣድረባ እንደጣይገድበን ጣወቅ አለባቸው እንደውም የተሻለ ስጦታ ያለን የእግዚሐብሄር የእጀቹስራነው።አደራየተግባርሰውሁኑግለትእፈልጋለሁ።

ቀንደል፥ ቅንድል መፅሄት በበን ፍቃደኞች ወጣቶች የተመሰረት ነው አንቺ ደሞ በበን ስራዎች የጣትጠፊ ሴት ነሽ ከዛም አልፎ የእርዳት ድርጅት ልትከፍቺ እንደሆነ ሰምተናል እናም ስለ በን ፍቃድ ስራዎች ሳንጠይቅሽ ማለፍ አግባብ አይደለም እና በሀገራችን ወስጥ ያለውን የበን አድራንት ተግባር እንዴት ታይዋለሽ?

መቀደስ፦ እኔ *መጣ*ም የምኮራበት ነገር አለ እሱም የኢትዮጲያ ህዝብ ደግ ነው ካለው ላይ የሚሰጥ ህዝብ በመሆኑ ነው። ይሄ ምንም ሳይታለም የተፈታ ነገር ነው ወደታች ወርደሽ ለነሱም የላቸውም የምትያቸው ሰዎች *ጋ*ር እንደውም *መ*ስጠት ይበዛል እና ህዝቡ ካለው ላይ የሚሰጥ ህዝብ ነውና እሱ ላይ ምንም ጥርጣሬ የለኝም። *ግን ምንድነው የተደራጀ ሲስተም የያዘ አካሄድ ግን የለንም* ያው በብዙ የበን አድራንት ድርጅት ውስጥ አምባሳደርም ሆኜ አይቼዋለሁ እና ያገኘሁት ነገር ምንድነው ቀጣይነት ባለው ሁኔታ የመስጠት ነገር የለም በድርጅቱም በኩል ሲስተም ዘርግቶ የመስራት ነገር አታይም የኛም ማህበረሰብ አንኤ ያለውን የሆነች ነገር ይሰጣል እንጂ ቋሚ የሆነ ነገር አያደርግም አልተለመደምም ። ድርጅቶች በቂ አሉን ትያለች ላልሽው ደባሞ እንደኔ እንደውም በጣም ብዙ የበን አድራንት ድርጅቶች ያስፈልጉናል በተለይ በተለይ በን ፍቃደኛ የሆኑ ወጣቶች ላይ በጣም መስራት ያስፈልጋል። እምምም የበ*ጎ አድራጎት ድር*ጅት ስለ*መ*ክፈቱ በ 2010 ዓ.ም ላይ ነበር ፕሮፖዛሉን አስርቼ የጨረስኩት ግን እንደነገርኩሽ በብዙ የበን አድራንት ድርጅቶች አምባሳደር ሆኜ ስለሰራሁ ውስጡ የማየው ነገር ደፍሬ እንዳልገባ ይዞኛል ። ምንድነው አዲስ ነገር ይዤ የምመጣው? አሁን ካሉት ድርጅቶች በተለየ መንገድ እንዴት መስራት እቸላለሁ የሚለውን ትንሽ እንዳስብበት ግዜ መውሰድ ፈልጋለሁ። በዚህ ዙሪያ እያጠናሁ ሰዎችንም እያሳተፍኩ እያወያየሁበት ነው አልተውኩትም አሁንም አለ ግን የተሻለ ነገር ይዤ ለመምጣት እየሰራሁበት ነው።

ቀንድል ፥ በቅርቡ ኤስቲቪ ላይ አቦል ቲቪ በሚል መጠሪያውን ያደረገ ሀገራዊ የሆኑ ስራዎችን እንደሚያቀርብ ሰምተናል። አንቺም አዲስ ነገር ይዘሽ እንደምትመጪ ጭምጭምታው አለ እስቲ ስለሱ አውሪን ?

መቅደስ ፥አዎ አቦል ቲቪ በመጀመሪያ በፌስ ቡክ ፣ በኢንስታግራም ፣ በቲዊተር አካውንት በሶሻል ሚዲያው እንደ አንባሳደር እንዳስተዋውቅላቸው ተፈራርመናል። በሌላ ደግሞ የፍቺ ሰርግ የሚል 12 ክፍል ያለው ሚኒ ሴርያል ይዘን እንመጣለን ለሱም ተፈራርመናል ከነሱ ጋር ።

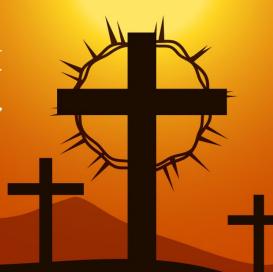
ቀንደል ፥ መቅዲ እኔ ጨርሻለሁ አንቺ ቀረ የምትይው ነገር ካለ እድሉን ልስተሽ....

መቅደስ፥ እናንተን በጣም ላመሰግናቸሁ እፈልጋለሁ።
ያው እንደምታውቂው ከብዙ ቦታ ለኢንተርቪው ይደወላል
ግን አንቺ ደውለሽልኝ የላክሽልኝ ስራዎቻቸሁንም ሳይ
በጣም ነው የተገረምኩት እንደዚህ ግዜያቸውን ስተው
ለሀገር ለወገን ይጠቅጣል የምትሉትን ሀሳብ በየወሩ
እያዘጋጃቸሁ ጣቅረባቸሁ የሚገርም ነው። ከዚህ በፊት
የወጡ መፅሔቶቸን ሳይ አቀራረባቸሁ የተካተቱ አምዶቸን
ሀሳቦቸን ገዝተውኛል። ስራቹን በደንብ ካየሁ በኋላ ነው
ደስ እያለኝ ፍቃደኛ የሆንኩትና ለዚህ ስራቸሁ ልትመሰንኑ
ይገባል። እንግዲ በስተመጨረሻ ልል የምፌልገው
እግዚሐብሄር አብ ሃገራቸንን ሰላም ያድርግልን። እባካቸሁ
ተግስት ይኑረን እንብረድ በእጃቸን ያለቸውን ሀገር
እንዳናጣት ሁሉም ነገር በጣስተዋል እንዲሆን አደራ ጣለት
እፈልጋለሁ።

ሕንሷን ከጌታችን እና ከመጽኃኚታችን የእየሱስ ክርስቶስ የትንሳዬ በዓክ በሰላም ፕዳኒሳችሁ። ትንሳሌ ክሰሙ ክጆቸ ደስተማኒሙ የሠሙ ክጆ ጭንቱ መሆን ይዘበት ከሞት ከማምከጥ መጣር ሳይሆን ሞት ሕስኪመጣ ጽኒስ ክብር ይከሙ፣ ሕመ-ጎት ይከሙ፣ ማስተዋክ ይከሙ፣ ዶባጎት ይከሙ፣ ፍቅር ይከሙ፣ ሠላም ይከሙ፣ ቅንጎት ይከሙ፣ የሮን መኖር ነሙና በዓኩ ፣ የቅንጎት ፣ የናቅር ፣ የመተላሰብ ፣ የፕንጽነት ፣ ትንሳሌ ሕንዲሆንክን የቅንጽክ ዲጂታክ መፅሔት የዝጣጅት ክፍክ ከክብ ይመኛል።

የ12 አመቱ ህፃን የተቀደደ ልብሱን እንደለበሰ በህይወት መዶሻ የገረጣ ፊቱንና መራመድ የታከቱ እግሮቹን እየጓተተ ወደጠላው እና ወደሸሸው ቤተሰቡ ቤት ሄደ። ያለ ስፍር ወልደዋቸው በጨቅላነታቸው የህይወትን ሸክም ያሸከጧቸውን ወላጆቹን ፤ ጨቅላዋን ልጃቸውን ለሁለት ዶሮ ሲሉ ለባል የቀየሩት ወላጆቹን ቢጠየፍም በራቸውን ከፍቶ ነባ። እናቱ በጩኸት አባቱ በዱላ ተቀበሎት። በጩኸት መካከል የዛችን በልክ ያልተራመዱ እግሮቿን ጠፍንገው ለፅልመት የሰጧትን የእህቱን ሞት ሰማ። ጨቅላዋ ጨቅላ ስትወልድ ይህን አለም ተገላገለች። ዘይን ትንንሽ አይኖቹ እንባ አጋቱ።አለም ብዙ ፈትናዋለች። መቋቋም አልቻለም። እጆቹን ቢላ ወዳለበት ሰደደ። አነሳው። ወጣ። *ሁ*ሉም ተከተሉት። አንዳቸውም አልያዙትም። ከዚያቸ ቅፅበት በኋላ የነ2 አመቱ ህፃን እጁ በደም እንደተጨማለቆ ወደ እስርቤት ሄደ። ለአምስት አመታት ተፈረደት።

እንዴት ከርጣቹሀል የቅንድል ቤተሰቦች። መቼም በአገጮቻችን ጣቶቻንን ደግፈን አጃኢኢኢብ እንድንል የሚያደርጉን ጥበቦች ብዙ ናቸው። ጥበብነታቸው ብቻ ሳይሆን ከገዛ የኑሮ እውነታችን መቀዳታቸው የበለጠ ያስገርጣል። በሬው የንባብ ቆይታችን ከሀይወት ባሀር ተጨልፎ ወደእኛው የተቀዳውን አጃኢብተኛ ፊልም ልንቃኝ ወድጃለው። ከላይ የተቀነጨበው ትዕይንትም የዚሁ ፊልም አካል ነው።

ይህ ፊልም በ34 ሽልጣቶች ላይ ታጭቶ 22 ሽልጣቶችን ያገኘ ፣ በ4 ሚልየን የአሜሪካ ዶላር ወጪ ተሰርቶ 68 ሚልየን ዶላር ገቢ ያስገባ ፤ ኒዮርክ ታይምስን ጨምሮ በታላላቅ ሚዲያዎች የአመቱ በጣም ምርጡ ፊልም ተብሎ የተመረጠ ፊልም ነው።

የፊልሙ ፅሀፊ እና ዳይሬክተር ኖዲን ትባላለች። ፊልሙን የቀረፅቸው በንዛ ቤቷ አራስ ልጇን ጡት እያጠባች ነው።

ታሪኩ ወደ ሉብብናን ይወስደናል። አንድ የ12 አመት ህፃን እስረኛ ወላጆቹን ለፍርድ አቅርቦ ይጠይቃል። ወላጆቹን ላና ፊት ንትሮ ጠበቃ ቆሞለት ይሟንታል። ዳኛው ይጠይቁታል። "ቤተሰብህን ለምን ከሰስክ?" ትንሹ ዘይን በቸግር ብዙ ያለቀሱ አይኖቹን አጥቦ የቤተሰቦቹን አይን እያየ "ስለወለዱኝ" ። ምን እንዲያደርጉ ትፈልጋለህ? "I want them to stop having children" ይላል። "መውለድ እንዲያቆሙ ነው የምጠይቀው" እንደማለት።

የፊልሙ ርዕስ "Capernaum" ነው። ለህዝብ የቀረበው 2010 ዓ/ም። በፊልሙ ላይ በጨቅላነቱ መማር ሲገባው በንዳና ህገወጥ ስራ እንዲሰራ የሚገዴድ ፤ ቤተሰቡን ለመደገፍ በትንንሽ እጆቹ ሸክም የሚሸከም በድህነት በጦርነትና ግድየለሽ ቤተሰብ መሀል ህይወቱን ስለሚገፋ ታዳጊ የሚያትት ነው።

በሌላ በኩል አንዲት ኢትዮጵያዊት ስደተኛ እናት በስደት ህይወቷ ከልጁ እና ከዋና ባለታሪኩ ዘይን ጋር ስለሚያሳልፉት የህይወት ውጣ ውረድ ይዳስሳል። ቀሪውን ታሪክ ከዚህ በላይ አልግፋበት። አንባቢያን ይህን ድንቅ ፊልም እንዲመለከቱ ልጋብዝና በፊልሙ ወስጥ ስለተነሱ አስገሪሚ ሁነትና እውነታዎች በጥቂቱ ላስቀምጥ።

በፊልሙ ውስጥ በዋነኝነት የተሳሉት ገፀ ባህሪያት ተዋናዮች ሁለት ስደተኞች ናቸው። ጦርነት ችግር ድህነት የገፋቸው። ትንሹ ዘይን እና ወጣቷ ራሄል። ትንሹ ዘይን ጦርነት ህይወትን ከቀጣቻቸው ህፃናት መካከል ነው። በጦርነት ምክንያት ተርቧል። ከትምህርት ቤት ቀርቷል። እህቱን ተነጥቋል። ከምንም በላይ ልጅነቱንና የዋህነቱን ተቀምቷል። ቤተሰቦቹ ህገወጥ ስራ ሰርቶ እንዲመግባቸው ያስንድዱታል። ተሸክም የእህትና ወንድሞቹን ሆድ ይሞላል። ከዚህ ለመራቅና አዲስ ህይወት ለመጀመር ባቀናው ጓዳና ከስደተኛዋ ራሄልና ከጨቅላው ዮናስ ጋር ቢንናኝም እናት እና አባት እንኳን ማድረግ የሚከብዳቸውን አደረገ። እናቱ የታሰረቸበትን ዮናስ መመንብ መጠበቅና መንከባከብ ነበረበት። አደረገው። የዘይን ጫንቃ ብዙ መሸከም የሚቸል ነበር።

ከፊልሙ የምንረዳው ትልቁ እውነት በጦርነት እና ስደት ውስጥ የሚኖሩ ህፃናት ከዘይን የሚብስ እንጂ የሚሻል ህይወት እንደማይኖሩ ነው። በዘይን አረዳድ የወላጆች ትልቁ ጥፋት በቅጡ የማያሳድጓቸውን ህፃናት ወደዚህች ምድር ማምጣታቸው ነው። ልጅነታቸውን በአበባ መስኮች ላይ እየበረቁ ማሳለፍ ሲገባቸው በባሩድ ሽታ የሚደበቁ መማር ሲገባቸው ባልጠነከረ ሜንቃቸው ላይ ቤተሰብን ያህል ቁናን የሚሸከሙ እርሳሳቸውን ጥለው መሳሪያ እንዲታጠቁ የሚገደዱ ህፃናት ናቸው። ፊልሙ ይህን ግልፅ አድርን አሳይቶናል።

እንደ ዘይን ያሉ ብዙ ህፃናት አለማቸን ላይ ብዙ አሉ። በአንድ ወቅት ቦሲንያዊው ፀሀፊ እና ፊልም አዘጋጅ Zlata Filipovic የልጅነቱን የጦርነት ትዝታ ሲያስታውስ እንዲህ ይላል።

" የትኛውም ህፃን በየትኛውም የአለም ክፍል ለአንድ ግዜ እንኳን ቢሆን እኔ የሰጣሁትን የመሳሪ ድምፅ ሊሰጣ አይገባም። ያቺ ቀን ወደ ትምህርት ቤት የምወስደውን ሪፖርት የፃፍኩበት የመጨረሻ ቀን ነበረች። ወደ ትምህርት ቤቴ ሄድኩኝ። የተጣርኩባቸው ክፍሎች ተቃጥለዋል። መምህሬ የለችም። ከዚያ ቀን በኋላም አይቼያት አላውቅም።

ጦርነት የዋህነታችንን ፤ ሰብዐዊነታችንን ፤ ልጅነታችንን እና ቤተሰባችንን ነጠቀን። ከምንም በላይ ግን ጦርነት የቀማን የመማር መብታችንን ነው።

ከእለታት መካከል ብዕሮቻቸን ወደቁ። በስዕሎቻቸንና በፅሁፋቸን የተሞሉት ግድግዳዎች ባዶ ሆኑ ። በነሱ ፋንታ ክፍሎቻቸን የታጣቂዎች መመሸጊያ ፤ የጦር መሳሪያ ማከጣቻ ሆኑ። ህፃናት። እንደእኔ ያሉ። በፍርስራሾች ውስጥ የተደበቁ ፤ በስደተኛ መጠለያዎች ወይም በመዋ*ጋ*ት ላይ የሚገኙ ህፃናት ፤ እነዛ የነገ መሪዎች ፣ የመንግስት ሰራተኞች ፣ ምሁራን ፣ አባቶች ፣ እናቶች እና አስተጣሪዎች ሁሉም ሞተዋል ፤ የአካል ጉዳት ደርሰባቸዋል ፣ ተንድተዋል ፣ ተሰብረዋል!"

የፊልሙ ፅሀፊና ዳይሬክተር ነዲን ስለፊልጧ ስትናገር " በስተመጨረሻ ለኛ የጦርነት ገፈት።፤ የጣይረቡ ውሳኔዎቻችን ቅጣት እና ለረብ የለሽ ሲስተም ዋጋ የሚከፍሉት ህፃናት ናቸው። የማስበው እነዚያ ህፃናት መናገር ቢችሉ ምን ሊናገሩ ይችላሉ የሚለውን ነው?

በፊልሙ ላይ የዘይን የትወና በቃት እጅግ የሚደነቅ ነው። ህመምን፣ መገፋትን ፣ ተስፋ ጣጣትን ሆኖ ተውኖታል። ፍፁም ትወና በማይስል መልኩ ። እያንዳንዱ የፋልሙ ትዕይንቶች ተመልካች ሁነትን እንዲኖረው ሆኖ ተሰርቷል። ከሁለት የተለያየ አለም የመነጩ የሁለት አለም ሰዎችን በአንድ ምድር አገናኝቷል ። ህዝቦቿ በጦርነትና ረሀብ ተገፍተው ስጋቸው በአሸዋዎችና በባህሮች መሀል የተቀበሩትን አልያም በደረሱበት የስደተኝነት ጅራፍ የሚገረፉትን ኢትዮጵያዊያንን በራሄል ገፀ-ባህርይ ውስጥ ፤ በታላላቆቻቸው ስራ ምንም ባላዋጡበት የጥፋት ድግስ የስቃይን ጥግ የሚቃረሙ ህፃናትን የዘላለም ህይወት በዘይን ገፀ ባህሪ በደቂቃዎች ውስጥ ቋጥሮ የሚያሳይ አጃኢብተኛ ፊልም።

ላጠቃለው። ፖለቲካቸን እና ግጭቶቻቸን ከባህር ጥግ ሬሳዎቻቸው የሚለቀሙ ተስፋና ሀልጣቸውን የተነጠቁ ብዙ ሀፃናትን ፈጥሯል። ሀላፊነት የሌለው ወላጅነት እና ሰብዐዊነትን ሞሽልቆ የጣለ ፖለቲካ በስተመጨረሻ በመወለዳቸው ፅፀት የወለድዋቸውን ወላጆች ለፍርድ የሚያቀርቡ እልፍ አእላፍ ሀፃናትን ይሰራል። "ለምን ተወለድን?" ብለው! ምንአልባትም በምድር ያጡትን ፍርድ በሰማይ የሚጠይቁ። በከተጣቸን ጓዳና በጨቅላ እድሜያቸው ቆሎ የሚያዞሩ የሚለምኑና የሚሰርቁ ሀፃናት ወይ የድህነት አልያም የጦርነት ውጤቶች ናቸው። እናስባቸው። ጠብ ስናሴር መሳሪያ ስንጨብጥ እነዚህን ሀፃናት እናስብ። ለምን? እየገደልን ያለነው ዛሬን ብቻ አይደለጣ። የምናጠፉው ነገን የሚሰሩትን ሀፃናት ሀልጣቸውን ተስፋቸውንና ልጅነታቸውን ነው።

ከውድቀት አንድ እውነት ማወቅ ያለብን ነገር ቢኖር ከመከራ መጣር እንደምንችል ነው። ነገር ግን እያንዳንዱ ውድቀት ተመጣጣኝ የሆነ አዎንታዊ አፀፋ እንዳስው የሚያውቁ ጥቂቶች ብቻ ናቸው።

በጊዜያዊ ሽንፊት እና በውድቀት መካከል ሰፊ ልዩነት እንዳስም ብዙዎች አያውቁም ፤ ብዙ ሰዎች ይህንን ቢያውቁ ኖሮ ከመንገዳቸው አይሰናከሱም ነበር።

በሕርግጥ ውድቀት ሰዎች ትሳልቅ ሀሳቦችን ማሰብ ሕርግፍ አድርገው ሕንዲተውና መሞከራቸውን ሕንዲያቆሙ ያደር*ጋ*ቸዋል።

ነገር ግን ውድቀት ውድቀት የሚሆነው መሞከር ያቆምክ ሕስት ነው። ሕያንዳንዱ ውድቀት ያልተወሰደው ስኬታቸው ዘር መሆኑን የተረዱ ሰዎች ጥቂት ናቸው።

ነገር ግን ውድቀት በረከተ *መርገ*ም ነው። አንድ ሰው በውድቀት ካልተሸነፈ ከገባበት የትኛውም የህይወት አጣብቂኝ ውስጥ መውጣት ይችላል።

ሰዎች መቼም ሆን ብለው አይወድቁም። ሴላው ቀርቶ ጊዜያዊ ውድቀት የምንለው እንኳ በዉኤታ የሚመጣ አይደለም። ሰዎች እንደገና ለመነሳት አስፈላጊ የሆኑትን ህልም ፣ ነፃ ፍቃድና በራስ መተማመን የሚጎዳ ነው።

በሴላ አባባል ውድቀት ሰው ወዶና ፈቅዶ ካልተገዛለት በቀር ምንም የሆነ የአዕምሮ ነባራዊ ሁኔታ ነው። ነገር ግን ለጊዜያዊ ውድቀት የተዳረገ ሰው ጊዜያዊውን ውድቀት እንደ ቋሚ ውድቀት ከቆጠረው የማይወጣበት አዘቅት ውስጥ ገባ ማለት ነው።

ሴላው ውድቀት በረከተ *መርገ*ም የሚሆነው አንድ ሰው አቅሙን *እንዲ*ፈትሽ ስለሚያስችለው ነው። ውድቀት ሰዎች በሴላ በምንም መልኩ ሲጣሩ የጣይችሉትን *እውቀት ያስተምራቸዋል*።

ሴላው ደግሞ ውድቀት አስፈላጊ የሆነው ምክንያት ራስን መግዛትን የሚያስተምር መሆኑ ነው የመጀመሪያውን ትምህርት ማየት ጥሩ ነው። ስለ ውድቀት የምንለው ነገር ይህ ብቻ አይደለም።

የውድቀትን ፣ የሽንፌትን እና የኪሳራን እውነተኛ ተልጥሮ በመጠቀም አንድ ሰው ከስመደው አዲስ የአኗኗር ዘይቤ በማሳቀቅ አዲስ የአኗኗር ዘይቤ እንዲማር ከተ<mark>ፈስን</mark> የተፈጥሮን አሰራር ሚስጥር ማጥናት ግድ ይላል።

ሰምሳሌ ተፈጥሮ የውስጣዊ አካላትን በበሽታ በጣጥቃት ፣ የአካላዊ ስርአተ ደንብን በማዛባት በሽታን ትጠቀማለች።

ሕንዲሁም ብዙ ሰዎችን ባልተገባ የኢኮኖሚ ግንኙነት ውስጥ በማሰር የብዙሃን ሀሳብን ፍት<mark>ሃዊነትን ለማ</mark>ዛባት የኢኮኖሚ ውድቀትን ትጠቀማለች።

በተመሳሳይ ሁኔታ ተፈጥሮ ሰው ከ*ጋራ አዕምሮ ጋር ያ*ስውን ግንኙነት ለማዛባት ውድቀትን ትጠቀማለች።

ሕንዲህ አይነቱን ግንኙነቶችን እንዴት ማስተካከል ይቻላል ካልን ችግሩን የፈጠረውን አሪምሮ በማስተካከል ነው።

በሕርግጥ አንዳንድ አዕምሮዎች በተልጥሮ የሚጋጩ ቢሆንም በአንፃሩም በተልጥሮ የሚስማሙ አዕምሮዎች አሉ።

ሰምሳሌ ያህል የሥኬታጣ መሪዎች ልዩ ችሎታቸው በተፈጥሮ የሚስጣሙ አዕምሮዎችን ማሰባሰብ መቻሳቸው ነው። 🖽 ቅምሻ

ይሄ ደግሞ ቀድመውት የሚሰባሰቡበትን ሰዎች አዕምሮ ሁኔታ የጣወቅ ብቃት ይጠይቃል።

ለአንድ ግልፅ አሳማ ሁለትና ከዚያ በሳይ የሆኑ አዕምሮዎች በአንድነትና በስምምነት ሲሰሩ " ታሳቅ አዕምሮ " ይባሳል።

ከዚህ በተሰየ ደግሞ ከውድቀት የምናገኛቸው ጥቅሞች አሉ። ውድቀት ሰዎችን ከንቱና ራስ ወዳድ ከመሆን እንዲድት መራር እውነት ያስተምራቸዋል።

አንድ ሰው ያስሴሳው ትብብር ስኬታጣ መሆን ሕንደጣይችል በጣስተጣር ራስ ወዳድነትን ሕንዲታንሱት ሕድል ይሰጣቸዋል።

ሴሳው ደግሞ ውድቀት የአንድን ሰው አዕምሮአዊ ፣ አካሳዊ ሕና መንፈሳዊ ጥንካሬዎችና ድክመቶች በመረዳት ድክመቱን ሕንዲጋፈጥ ሕድል ይፈጥርስታል።

የውድቀት ጥቅም በውድቀት ውስጥ ያለፈ ሰው በማሰላሰልና በጥልቅ ሀሳብ አዳዲስ መንገዶችን እንዲመሬምር በር መክፈቱ ነው።

ውድቀት አንድን ሰው በራሱ አዕምሮ ብቻ ሲደርስበት የማይችለው ውጫዊ የእውቀት ምንጭ እንዳለ እንዲረዳ ያግዘዋል።

ውድቀት አንድን የሀሳብና የድርጊት ልማድ በመስበር ሴሳ አዲስ አዎንታዊ ልማድ እንዲያዳብር ያደርገዋል።

አንድ ሰው ከውድቀት ሲያገኛቸው ከሚችላቸው ጥቅሞች ውስጥ ዋናውን ልንገርህ እሱም ውድቀት አንድን ሰው ወደ አዲስ አስተሳሰብ ልማድ በመሳብ የተለመደውን ስኬታማ ካልሆነው አጥር ጥሶ እንዲወጣ ያስችለዋል።

ውድቀት ይሄንን በማድረግ አንድን ሰው ወደ ህይወቱ አሳማ የሚ*መ*ራው ከሆነ እንደበረከት ሲቆጥረው ይችላል ማስት ነው።

ለዚህ ነው ብዙውን ጊዜ ሰዎች ከባድ አካሳዊ ጉዳት ካ*ጋ*ጠማቸው በኋላ " <mark>ሴሳውን</mark> ማንነታቸውን *እንዳገኙ* " የሚናገሩት።

ሰምሳሌ አንድ ሰው ሕጁን ወይም ሕግሩን ቢያጣ ቀስ በቀስ አዕምሮው ላይ በመደገፍ በአግባቡ ሲጠቀምበት ይችሳል።

∰ ቅምሽ

ቁሳዊ ነገሮችን ለምሳሴ ገንዘብን በማጣት ውስጥም የሚገኝ ጥቅም አለ።

ሕሱም ምንድነው ለአንድ ሰው ቁሳዊ ነገሮች አስተማማኝ ሕንዳልሆኑ ሕና በሕርግጠኝነት ሲተማመንበት የሚችለው ብቸኛ ሀብት የሀሳብ ሀይል መሆኑን ሲያስተምረን ይችሳል።

ግን ደግሞ ውድቀት የአንድን ሰው በራስ መተጣመን በመጉዳት ተስፋ ሲያስቆርጠው የሚችስው እና ይህ ችግር የሚደርስባቸው በአሳጣ ቢስነት አለም ውስጥ ለሚባዝኑ ባለደካጣ ፍቃድ ሰዎች ብቻ ነው።

ጠንካራ ፈቃድና ፍሳጎት ያሳቸው ሰዎች በተቃራኒው ከተስፋ ከመቁረጥ ይልቅ ውድቀታቸውን ለበጎ ይጠቀሙበታል። ህይወት ማንንም ከውድቀት ለመከሳከል ዋስትና አትንባም።

ቢሆንም ከውድቀት የምንነሳበትንና የምናተርፍበትን የሀሳብ ችሎታ ግን አትነሳንም። በአሳማ ቢስነት የማይባዝን ሰው ውድቀት ቢያ*ጋ*ጥመው ምላሹ አ*ዎንታዊ* ነው የሚሆነው።

ከተስፋ መቁረጥ ይልቅ ተነሳስቶ ይዋ*ጋ*ል። በስተመጨረሻም ያሸንፋል። *ሕያንዳንዱ* ውድቀት በረከት ነው ሕያልኩኝ አይደለም ነገር ግን ያልኩት በሕያንዳንዱ ውድቀት ውስጥ ከጉዳት የሚስተካከል የጥቅም ዘር አለ ነው። ዘሩ ዳግም አዲስ ሀሳብ ፣ አዲስ ሕቅድ ወይም ሕውቀት ሲሆን ይችላል።

ይህ አይነቱ ግኝት ደግሞ በውድቀት ከሚገኝ የሀሳብ ልማድ ስውጥ ውጪ ሕምብዛም ሳይገኝ ይችላል።

ሕንዚህ የውድቀት ፋይዳዎች ሁሉም ሰዎች ዘንድ ይደርሳል ወይ ካልን ውድቀት ተፈጥሮ ህንቿን በአግባቡ አውቀን መጠቀም በረሳን ጊዜ ሁሉ መልሳ የምትናንርበት ዋናው ቋንቋዋ ነው።

ህይወት ማንንም በውድቀት ለማዳን ዋስትና አትሰጥም። ነገር ግን ከውድቀቱ በመነሳት በሁኔታዎች ላይ ቁጥጥር ለማድረግና ጥቅም ለማስገኘት ግን በቂ አዎንታዊ ሀሳብን ትለግሳለች።

ምንጭ- ሰው **ሆን ከሰውም ሰው ሆን የቴ**ሌግራም ቻናል።

አሁን አሁን ላይ በሀገራችን ሮጠዉ ካልጠንቡ አፍላ ሀፃናት አንስቶ *ገ*ና 2 ወር *እ*ንኳን <u> እስካልሞሳቸዉ ሀፃናት ድረስ አስንድዶ</u> መድፈርን ጨምሮ ብዙ ጥቃቶች አየተፈፀሙ መሆኑን መስጣት ከጀመርን ዉስን አደርን ። በቅርቡ የሚወጡ መረጃዎች ደግሞ በብዙ ሺዎች የሚቆጠሩ የህፃናት ጥቃቶችን በአደባባይ አውጥተዋል። የሕዉነት ህግ ካለ ጥቃቱን ፊየሚዉ ወንጀለኛ ስህግ ቀርቦ ቅጣቱን ያገኛል ፡፡ የጥቃቱ ስለባ ግን ተገቢውን ሁለንትናዊ እርዳታ ካላንኘ ቀሪ ዘመናቸውን ከነ ሀመጣቸዉ እና ስብራታቸዉ ይገፉታል ። ለዚህም ነዉ "ጥቃት የተፈጸመባቸውን ልጆች እንዴት እንርዳቸው?" የሚለዉ ጥያቄ ሕጅግ አስፈላጊ የሚሆነዉ። ለዛሬ The Psychologist የተሰኘ ድህረገጽ ላይ የተሰጠል ሕና ሕጅግ ጠቃሚ የሆኑ ዘዴዎችን የሚያነሳ ፅሁፍ ሳካፍላቹ ሕወዳስሁ ። የሰው ልጅ ህይወትን የተሻለና ለማድረግ በየጊዜው አዳዲስ የፈጠራ ግኝቶችን በማቅረብ ብዙዎቻችን እንጠቀምበት ዘንድ *እን*ካች*ሁ* በማለት ያቀርባል፤ አዳዲስ የፈጠራ **ማኝቶችን ወደ ሕውነታ ለመቀየር ሕልሀ** አስጨራሽ ትሪግስትና ጽናትን ይጠይቃል፡ ፡ የዚህ ሁሉ የስልጣኔና የፌጠራ ባለቤት የሆነው የሰው ልጅ ጥቃትን በሌሎች ላይ ላሰማድረስ ሕንደ ፈጠራ ስራው በስሜቱ ላይ የሚጨክንና ሕንቢ ለጥቃት ሲል አይስተዋልም። በተለይ ህፃናት ልጆች ላይ የሚደርሰው ጥቃት በየጊዜው መልኩን ሕየቀየረ መጠኑ ሲጨምር ሕንጂ ሲቀንስ አይታይም። በልጆች ላይ የሚፈጸሙ የተለያዩ ዓይነቶች ጥቃቶች ሲኖሩ ከዚህ የሚከተሉትን በዋናነት ማንሳት ይቻላል።

አካላዊ ቅጣት አጥንትን የሚሰብር ቢሆን *እን*ኳን ጉዳቱ በህክምና ሊድን የሚችል ነው፤ የውስጥ ስሜት ጥ*ቃት ግን* አጥንትን ስርስሮ ቅስምን ይሰብራል፡፡ ቁስሱም ቶሎ የጣይሽር አዕምሯዊ ፤ ጣህበራዊና ስነ-ልቦናዊ ጠባሳን ጥሎ ያልፍል፤ የውስጥ ጥቃት የሚከተሉትን ያካትታል፤ ስሜት ልጆችን በተደ*ጋጋሚ* አሳንሶ *ሕንዲያፍሩ ማድረግና ማሽጣቀቅ፤ በጸያፍ* ስም መጥራትና ንጽጽር ጣድሬግ፤ ደ*ጋ*ግሞ **ሰልጆች ጥሩ እንደልሆ**ኑና ዋ*ጋ* እንደሴሳቸው መንገር፤ ልጆች ላይ መጮህና ማስፈራራት፤ ልጆችን መዝጋት ወይም የዝምታ ቅጣት መስጠት ሕና ልጆችን ለሴላ ትንኮሳ ወይም ጥቃት አሳልፎ *መ*ስጠት ይ*ገኙ*በታል። አብዛኛውን ጊዜ ከተለመዱ የልጆች ጥቃት ውስጥ አንዱ ትኩረት መንፈግ ሲሆን ይህም የልጆችን መሠረታዊ ፍላጎት አለማሟላት ማለትም በቂ ምግብ ፤ ልብስ ፤ ንፅህናቸውን አለመጠበቅ ወይም አስፈላጊውን ክትትልና አንክብካቤ አለማድረግን ያካትታል። አንዳንድ ጊዜ ትኩረት የመንፈግ ጥቃትን በቀላሉ መለየት አስቸጋሪ የሚሆንበት ሁኔታ ሲኖር ይችላል። ወላጆች አካላዊና አሪምሯዊ ጉዳት ሲኖራቸው ፤ የአልኮልና አደንዛዥ ዕፅ ተጠቃሚ ከሆኑ ልጆቻቸውን መንከባከብና ስለ ሁለንተናቸው ትኩረት መስጠት ሳይችሉ ሲቀር ይንኙበታል።

አካሳዊ ጥቃት በልጆች አካል ላይ የሚፈጸም <u>ጎጂ ድርጊት ሲሆን ወላጆች ሆን ብለው</u> ልጆቻቸው ሲያጠፉ አልያም በሌላ ምክንያት *እን*ደግብረ*ገብ ማስተማሪያ*ና ቅጣት በመቁጠር ከልጆች ዕድሜና ዕድንት ጋር የጣይመጣጠን ኃይል የተቀላቀለበት ቅጣት ሲፈጽሙ ነው። ወሲባዊ ጥቃት የምንሰው ደግሞ ልጆች በዕድሜ ከእነሱ በሚበልጧቸው ሰዎች ተገደው ወይም ተታሰው ሲደፈሩ ፤ የመራቢያ አካላቸውን መነካካትና ወሲባዊ ፊልሞችን በማሳየት ለወሲብ ማመቻቸትን ብዙውን ያጠቃልላል፡፡ 7.H. **ለ**ደፈሰባቸው ልጆች የሚሰጠው *ዕርዳ*ታና *እንክብ*ካቤ አፋጣኝና ቅጽበታዊ መፍትሔዎች ላይ የሚያተኩር ሲሆን የሚታይ አካላዊ ጥቃትን **ማ**ከም ፤ ጥቃት ያደረሰባቸውን **ግለሰብ በህግ መጠየቅና ልጆችን ለጥቃት** ተጋላጭ ከሆነ አካባቢ ማራቅን ያካትታል፡ ፡ ምንም እንኳን ለልጆች ደህንነት ይህ *እንክብ*ካቤና ድ*ጋ*ፍ አስፈላጊ ቢሆንም ስነ-ልባናዊ ክብካቤን አጠቃሎ ስለማይዝ ምልዕነት ይጎድለዋል። በዚህም በልጆች ላይ የተፈጸመው ጥ*ቃት* ስነ-ልቦናዊ ጠባሳ በማስከተል እስከ ህይወት ፍጻሜ ይዘልቃል ፤ የልጆችን ማንነት ይጎዳል ፤ ከሌሎች ጋር የሚኖራቸውን ጤናም ግንኙነትን ያበላሻል። በተጨማሪም ሌላውን አለማመንንና ማኅበራዊ ግንኙነትን እንዲቀንሱ አልፎ ተርፎ ማንኛውንም ቅርርቦሽን እንዲልሩ ያስንድዳቸዋል ለጥቃትና ለጫና ሊያጋልጠን ይችላል ብለው በማሰብ። ተጠራጣሪ ይሆናሉ ከመጠን ያለፈ መጠራጠር ደግማ የስብዕና መዛባትን ያስክትላል። በዚህም ምክንያት ልጆች ክአካል ጉዳት በቶሎ ቢያገግሙም በአዕምሯዊና በማህበራዊ ህይወታቸውንና ያልበሰሉ በመሆናቸው የደረሰባቸውን ጉዳት አዎንታዊ በሆነ መልኩ መከላክል ስለማይችሉ ቀሪ ህይወታቸውን ከስትልቦናዊ ጫና ጋር በመታገል ይንፉታል። የመፍትህ ሃላቦች

ማንኛውም ጥቃት በልጆች የኋላ ዕድገትና ህይወት ላይ ትልቅ ተፅዕኖ ይፈጥራል። ልጆች ከዕድሜያቸው አንባር በአዕምሮ፤ በውስጠ ስሜታዊና በማህበራዊ ዕድገታቸው የዳበሩ ስላልሆኑ ካጋጠማቸው ጥቃት በቀላሉ አዎንታዊ በሆኑ መንገዶች መላቀቅ ያስቸግራቸዋል። ስለዚህ ከልጆች ጋር የሚሰሩ ማህበራዊ ሰራተኞችና ተንከባካቢዎች በቀላሉ ከደረሰባቸው ችግር ሊያላቅቃቸው የሚችል ዕውቀትና ክህሎት ሊይዙ ይገባል። ከዚህ የሚከተሉት የመፍትሔ ሐሳቦች ልጆች የደረሰባቸውን አዕምሯዊ፤ ስነ-ልቦናዊና ማህበራዊ ጥቃት አዎንታዊ በሆነ መልኩ እንዲቋቋሟቸው ያስችላቸዋል። 1. ስዕሎችንና የጥበብ ስራዎች

ልጆች ከዕድገታቸው አንፃር የደረሰባቸውን ጥቃት በትክክል ለሴሎች ማስረዳት ስለሚቸገሩ ስዕላዊና የጥበብ ስራዎችን በመጠቀም የውስጣቸውን ስሜት እንዲገልፁ መርዳት ከደረሰባቸው ጉዳት በቀሳሉ እንዲያገግሙ ይረዳቸዋል።

2. ጨዋታን በመጠቀም

የአዕምሮ ጤና

ጨዋታ ጥቃት ስተፈጸመባቸው ልጆች ሕንደ አንድ የህክምና መሳሪያ ያገሰግሳል፡ ፡ ጨዋታ አግባቦትን (communication) ስለሚያቀሳጥፍ ልጆች በጨዋታ አማካይነትና በባለሙያ ሕንዛ አፋጣኝ ዕርዳታና ክብካቤ ሕንዲደረግሳቸው ያግዛል፡፡

3. አሻ*ንጉሊት መጠቀ*ም

አሻንጉሲት ጥቃት በተፈጸመባቸው ልጆች ላይ ቃለ-መጠይቅ ለማድረግ፤ ልጆች ስለ ወሲብ ያሳቸውን ዕውቀት ለመረዳትና በትክክል ልጆች ላይ ምንና ሕንዴት ሕንደተፈጸመ ለማወቅ ሕንደ ግባት ያገለግላል፡፡ ልጆች ጥቃት ያደረሰባቸው ግለሰብ ሕንዴትና በምን ሕዳደረሰባቸው በግልጽ ለመናገር ሃፍረትና ፍርሃት ሊሰማቸው ስለሚችል የአሻንጉሊቱን የተለያዩ አካላት በማሳየት ሕንዲገልጹ በመርዳት አጥቂው ምን ሕንዳደረሰባቸው መረጃ በመሰብሰብ ወደ ሚቀጥለው ዕርዳታና የመፍትሄ ሃሳብ ለመሄድ ያስችላል፡፡

4. ገላጭ ስዕላዊ ህክምና ገ

ሳጭ ስዕላዊ ህክምና ልጆች ከዕድሜያቸው ወይም ከዕውቀት አንጻር የደረሰባቸወን ጥቃት በትክክል መናገር ሰማይችሉት ያገለግላል፡፡ በተጨማሪም ልጆች ስለደረሰባቸው ጥቃት ገላጭ ስዕሎችን በመጠቀም በሚናገሩበት ወቅት ሃፍረትና የጥፋተኝነት ስሜት እንዳይሰማቸው ወይም ሕንዲቀንስ ይረዳቸዋል፡፡ የገላጭ ስዕላዊ ህክምና ዓላማ ልጆች ከደረሰባቸው የጥቃት ትውስታ እንዲወጡና እንደ አስፈላጊነቱና ጠቃሚነቱ ታሪካቸውን ለሌሎች ልጆች እንዲያካፍሉት መርዳት ነው፡፡ የተፈጸመን ጥቃት አውጥቶ አለመናገር በራሱ ትልቅ በሽታ ስለሆነ ገላጭ ስዕላዊ ህክምና ይህንን በመቅረፍ ረገድ ትልቅ ሚና ይጫወታል፡፡ የልጆች ድምጽ ይሰማ፤ ልጆች በአግባቡ ይደጉ ፤ የልጅነት ህልማቸውንም እንዲያሳኩ ከጥቃት

እንታደ*ጋ*ቸው። ኃላፊነቱ የሁላችንም በመሆኑ ፤ የበኩላችንን አስተዋጽኦ እናበርክት።

ታምኒት · PLRPው ለው!

ታምራት አሰፋ የተወለደው በአዲስ አበባ ሽሮሜዳ አካባቢ ነው በነ945 ዓ.ም.። የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርቱን በአምኃ ደስታ፣ የሁለተኛ ደረጃን ደግሞ በምሥራቅ አጠቃላይ ተምሮ አጠናቋል። ከመደበኛ ትምህርት በኋላ የመምህርነት ኮርሶችን የወሰደው ታምራት ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ ሥራ የተሠጣራው በመምህርነት ነበር - በወላይታ ሶዶ።

የመምህርነት ሙያውን ከተወ በኋላም በነበረው የሙዚቃ ፍቅር ምክንያት በምድር ጦር ለሦስት ዓመታት የሙዚቃ ሥልጠና በመውሰድ በኢትዮጵያ ሬድዮና በተለያዩ ቦታዎች የሙዚቃ አርኬስትራ በመቀጠር የሳክስፎን ተጫዋች ሆኖ አንልግሏል። በነ97ነ ዓ.ም. በድምፅ ላይብረሪያንነት በጣቢያው ቋሚ ሥራተኛ ሆኖ የተቀጠረው ታምራት በሂደት ራሱን በሥልጠናና በልምድ በማብቃት በጣቢያው ከነበሩ ተወዳጅ የመዝናኛ ክፍል ጋዜጠኞች አንዱ ለመሆን የበቃ ነበር።

እስከ 1990ዎቹ መጨረሻ ድረስ የነበሩት ዓመታት የውጪ ሀገር ሙዚቃዎች ለአብዛኛው ኢትዮጵያዊ እንደልብ የሚገኙ አልነበሩም ቢባል ማ*ጋ*ነን አይደለም። እናም FM Addis 97.1 ከመጀመሩ በፊት ዘወትር ቅዳሜ ምሽት በኢትዮጵያ ሬድዮ ከ4:00 ዜና በኋላ የሚተላለፈውና በታምራት አሰፋ ተዘጋጅቶ የሚቀርበው "የባህር ማዶ ምርጥ ሙዚቃዎች ዝግጅት " ለብዙዎች ዋነኛ አማራጭ ነበር።

በተጨማሪም ታምራት በየአሥራ አምሥት ቀናት አንኤ በእሁድ ጠዋት መዝናኛ ፕሮግራም ላይ በአዘጋጅነትና በዝግጅቱ አጋፋሪነት ከመሥራቱም ባሻገር ከጋዜጠኛ በልሁ ተረፈና ደምሴ ዳምጤ ጋር በመሆን የእሁድ ከሥዓት የ"ዝክረ ሰንበት" ዝግጅት ላይ እጅግ የሚወደድ የነበረ "የተማሪዎች ጥያቄና መልስ ውድድር" ያዘጋጅም ነበር።

በኢትዮጵያ ሬድዮ በእሁድ ጠዋት ፕሮግራም አዘጋጅነቷ የምትታወቀው ጋዜጠኛ አባይነሽ ብሩ ከ"ታዛ" መፅሔት ጋር ባደረገቸው ቃለ ምልልስ ስለ ታምራት በሰጠቸው ምስክርነት ... "የእሁድ ጠዋት መዝናኛ ዝግጅት ከሚፈጥረው የሥራ ጫና አኳያ አንዳንዴ የቴክኒሻኑን ቦታ የሚሸፍንልን ታምራት አስፋ ነበር። ቴክኒሻኖቻችን ስለሚደክማቸውና ስለሚሰለቻቸው እሱ በፍላንቱ ያግዛቸዋል። ታምራት የሙዚቃ ሰው፣ የፕሮግራም ሰው፣ የቃለ መጠይቅ ሰው፣ ብስል ያለ የሬዲዮ ጋዜጠኛ ነበር።" በማለት ሁለንብ ባለሙያነቱን ገልጣለች። ጋዜጠኛ መዓዛብሩምስለ ታምራት አሰፋ ተባባሪነትና መልካም ጠባይ ስትናገር 'በጨዋታ ዝግጅት' ጅማሮ ሰሞናት FM Addis 97.1 ላይ ሳሉ ይገጥሟቸው የነበሩትን አንዳንድ ተማዳሮቶች በመቅረፍ በኩል ትልቅ ውለታ እንደዋለላቸው በመግለፅ ነበር።

ከ23 ዓመታት በላይ በኢትዮጵያ ሬድዮ *ያገለገለው ጋ*ዜጠኛ ታምራት አሰፋ ባደረበት ሕመም ምክንያት ከዚህ ዓለም በሞት የተለየው ታህሣሥ 8 ቀን 1994 ዓ.ም. ሲሆን የቀብር ሥነ ስርዓቱም የተፈፀመው በቀጨኔ መድኃ<u>ኔዓለም ነበር።</u>

የሕይወት ታሪኩን የተመለከቱ መረጃዎችን ያገኘሁት በሕልፈቱ ሰሞን ከታተመው "አዲስ ዘመን" ጋዜጣ ነው።

መፅዛፍቶቻችንምንምእንኳንንበሺዎችየሚቆጠሩ ፤ በብዙዘርፍናይዘት ተለይተውበታሪክበባህልና ጥበብ ተቀርፀው ያሉ ቢሆንም ከፀዛፊን *ጋር መተዋወቁ መፅ*ዛፍቱንም መልክእና ልክባለው መልኩ ሰድሮ ማስተዋውቁ ከዚያም አልፎ ከደራሲያኑ ወይም ከፀዛፊያኑ *ጋር* በስራዎቻቸው ጥልቀት ፣ ዛሳብ እና ዕይታ ዙሪያ መምከር እምብዛም የተለመደ አልነበረም ወይም እየተቀዛቀዘ የመጣ ልምድ ነው።

ይህን የአንባቢ ጥም የሚያረኩ ዝግጅቶች በጥቂቱ ሲከወኑ እናስተውሳለን። ከነዚህ መካከል አንዱ ሳለፉት ጥቂት ሳምንታት ሲካሄድ የቆየውና የኛንም ቀልብ የሳበው በየሳምንቱ የሚካሄደውና አዳዲስ መፅሀፍቶችንና ፀሀፊያኑን ከአንባቢን *ጋር የሚያገ*ናኘው እንዲሁም በቅርቡም የመፀሃፍት ባንክ ለማቋቋምም በመንገድ ላይ የሚገኘው ዛጎል የመፅሀፍት ባንክ ነው። የሃሳቡ ባለቤት አንደበተ-ርቱዕ የጥበብ ሰው የእንዳለ ጌታ ከበደ ነው።

"Towerinthesky""ማማበሰማይ"በተሰኘው መፅሐፏ ሰፊ ተቀባይነትን ያገኘት ሁህይወት ተፈራ ሙሉ ትኩረቱን በሕቴጌ ምንተዋብ ላይ ያደርገው ታሪካዊ ልቦስድ መፅሐፍ በቅርብ ነበር ለገበያ የበቃችው። መጽሀፉ በ18ኛው ክፍለ ዘመን በኢትዮጵያ የመሪነት ሚና በነበራቸው በሕቴጌ ምንትዋብ ታሪክ ላይ ያጠነጥናል።በክፍለዘመት ለዘጠኝ ዓመታት ብቻ በንግስና የቆዩት የአጼ ባካፋ ባለቤት ሕቴጌ ምንት ዋብ፤ ከባላቸው ሞት በኋላ በነበሩት 40 ዓመታት በኢትዮጵያ የአስተዳደር እና መሪነት አሻራቸው ጉልህ ሕንደነበር የታሪክ መዛግብት ያስረዳሉ። የወቅቱ የነገስታት መቀመጫ በነበረችው ጎንደር እና ጣና ሐይቅ ላይ ያሰሯቸው እና ያላደሷቸው አብያተ ክርስቲያናት ዛሬም ስማቸውን የሚያስጠሩ ሆነዋል።

የሕቴጌይቱን መጠሪያ ስም የተዋሰው የሕይወት ተፈራ መጽሐፍ የምንትዋብን የግል እና የቤተሰብ ታሪክ፣ በመሪነት በቆዩባቸው አመታት ያጋጠጧቸውን ፈተናዎች፣ ለሀገሪቱ ያበረከቷቸውን አስተዋጽኦዎች እንዲሁም ሰጥበብ የነበራቸውን ፍቅር የሚተርክ መፅሐፍ ሲሆን በታሪክ የሚታወቁ ግለሰቦችን ፈጠራ ከተጨመሩ ገጸ ባህሪያት ጋር በማሰናሰል የቀረበበት ይህ መጽሐፍ የምንትዋብን ሰውኛ ማንነት ይበልጥ አጎልቶ የሚያሳይ እንደሆነ በውይይቱ ወቅት ለመገንዘብ ችለናል።

ሕይወት ወደ ኋላ ክፍለ ዘመን ተመልሳ ታሪክን ስትፌትሽ ሕና በዚያ ሳይ የተመሰረተ ልብወለድ ስትጽፍ የአሁት የመጀመሪያዋ አይደለም። "'ነሥ''" (Mine to Win) የተሰኘው ሁለተኛ መጽሐፏም መቼቱን በ19ኛው ክፍለ ዘመን አ*ጋ*ማሽ አካባቢ ያደረገ ነው። ደራሲዋ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን የአብነት ትምህርት ቤቶች እና ተዋነይ በተሰኘው እውቅ የቅኔ ተማሪ ህይወት ላይ ያጠነጠነውን ይህን መጽሐፍ ስታዘ*ጋ*ጅ ቦታው ድረስ በመንዝ ሰፊ ጥናት ማድረን በወቅቱ ተገልጾ ነበር።

ቅንድል ዲጂታል የመፅሔት የዝግጅት ክፍልም እንዳነ ጋገራት ደራሲዋ የምንትዋብ መፅሐፍን ለማዘጋጀት "ከአንድ ዓመት ተኩል ገደማ ወስዳ በተመሳሳይ መልኩ ማዘጋጀቷን ትናገራለች ።በመጽሐፉ ዋና ገጸ ባህሪ ምንትዋብ የተገነቡ አብያተ ክርስቲያናትን እና ህንጻዎችን በስፍራዎቹ በመገኘት መመልከቷንም በተጨማሪም ስለ እቴጌ ምንትዋብ፣ ስለ ዘመኑ፣ ስለ ቋንቋ አጠቃቀማቸው እና ተያያዥ ጉዳዮች የሚያስረዱ መዛግብትን መፈተዃን እና ግለሰቦችምን ማናገሯን ተናግራለች ።

መጽሐፍቶቿን በሕንግሲዘኛ ቋንቋ ጽፋ ስንባብ ካበቃች በኃላ በአማርኛ ቋንቋ ሕንዲተሪጎሙ ስታደርግ የቆየችው ሕይወት ተፈራ በምንተዋብ መፅሐፍ ስራዋ ሰየት ያስ አካሄድ ተከትላሰች። 248 *ገጾች ያሉትን* "ምንትዋብ" መጽሐፍ ሙሉ ስሙሉ የጻፈችው በአማርኛ ነው።

በቀጣይ ምን አዲስ መፅሐፍ እንጠብቅ በሚል ከቅንድል ዲጂታል መፅሔት ለቀርበሳት ጥያቄ "ስራዎች አሉ በቅርብ አዲስ መፅሐፍ ለንበያ አቀርባለሁ " ብላለች። እንደዚህ አይነት የውይይት መርሃግብሮች ቀጣይነት እንዳለቸው አዘ*ጋ*ጆቹ ለዝግጅት ክፍላችን ነግረውናል።

መቋደስ ቢፈልጉ ይኸው አድራሻው አራት ኪሎ በሚገኘው ኢክላስ ህንፃ ስር በዛንል የመጻሕፍት ባንክና ዋልያ መጻህፍት መደብር ልዩ መርሃግብር አዘ*ጋ*ጅነት በየሳምንቱ ቅዳሜ ማለዳ:ከ 4:00-6:00 ሰዓት፡፡

hhe 184 +

ዮናስ ኃ/ማርቆስ

e-mail- lijyoha2@gmail.com

ሕንደምን ከረጣችሁ የቅንድል ዲጅታል መጽሄት ቤተሰቦች/መቼም ሕንደ ሀገር አስቸጋሪ ጊዜ ሕያሳለፍን ሕንደሆነ ሕሙን ነው፡፡ሆኖም ንባብ የህይወታችን አካል መሆን አለበት፡፡አንድ ደራሲ ምን ያዝናናሀል ተብሎ ቢጠየቅ ዘርዝሮ ጨረሰና መጽሀፍትን ማንበብ የህይወቴ አካል ስለሆነ ሕንደ መዝናኛ አሳየውም፡፡ምክንያቱስ አየርን መዝናኛ ብለን ሕንደማንወሰወደው፡፡በዚህ ውቅት የህትመት ብርሃንን ያዩ መጽሀፍቶችን ልጠቁማችሁ ወደድኩ፡፡ መልካም የንባብ ጊዜ!

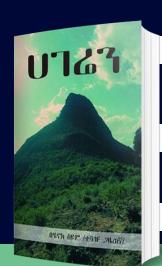
ርዕስ ችካል አና አርምጃ

ደራሲ በድስ ዋቅ፯ሪ

ያለባል <mark>ተዘ</mark>ያ

78 312

P 180

ርዕስ ሀንሬን

ደራሲ ሄኖክ ስዩም

<mark>ረዘት</mark> የንዞ ማስታወሻ

78 259

P) 190

ርዕስ የመደመር መንንድ

ደሩሲ ዐብይ አህመድ

QHት ግስታሪክ

78 439

P 350

כולה לכול

ያራሰ ኃይስመስኮት መዋዕል

ደሰባል ተዘና

78 394

P 102

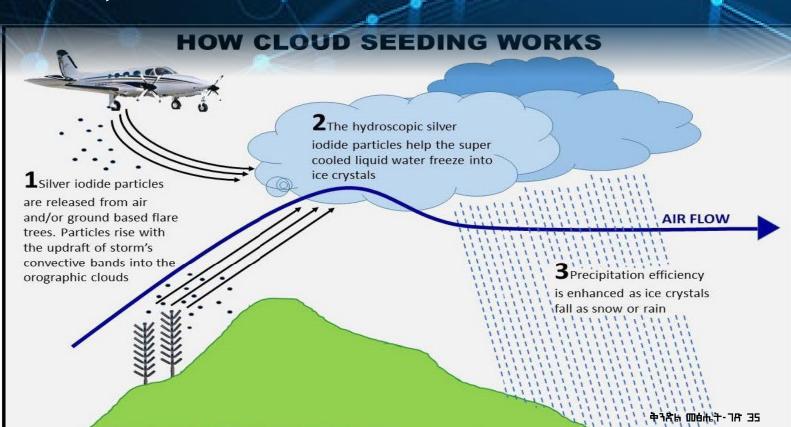
ደመናን ማበልጸግ (Cloud Seeding)

ከሰሞት የኢ.ፌ.ኤ.ሪ ጠቅላይ ሚኒስትር ስላለፈው ዓመት የዝናብ መጠን በተናገሩበት ወቅት በቴክኖሎጂ ምክኒያት "ዝናቡን ያዘነብነው እኛ ነን" በማለታቸው ምክኒያት ብዙ ትችቶች እንዲሁም ቀልዶች በማህበራዊ ሚዲያው ማድመቂያ ከመሆንም አልፎ የሰፈር ወሬ ማጣፈጫ መሆናቸው የቅርብ ጊዜ ትውስታ ነው። ዛሬ በሳይቴክ አምዳችን ጠቅላይ ሚኒስትሩ "ዝናቡን ያዘነብነው እኛ ነን" ሲሉ ምን ማለታቸው እንደሆነ ከሳይንሱ ብሎም ከቴክኖሎጂው እንፃር እንመለከታለን።

ደመናን ማበልጸግ ምንድነው?

ደመናን ማበልጸግ መቼ እና በማን +ጀመረ?

በ1891 እ.ኤ.አ ሉዊስ ጋትማን የተባለ ተመራማሪ ፈሳሽ ካርቦን ዳይ አክሳይድን ወደ ከባቢ አየር መርጨት ዝናብ ሲያዘንብ እንደሚችል ሃሳብ አቀረበ። ከዚህ በኋላ እስከ 1940ዎቹ ድረስ በዚህ ዘርፍ በርክት ያሉ ሳይንሳዊ ሙከራዎች እና ምርምሮች ሲደረጉ ቆይተው በ1946 እ.ኤ.አ በአፕስቴት ኒው ዮርክ የመጀመሪያው ደመናን የማበልጸግ ሙከራ ተካሂዷል። ወደ አስር ኪሎግራም ድራይ አይስ (ጠጣር ኳርቦን ዳይ ኢክሳይድን) በመጠቀም ወደ በምዕራብ ማሳቹሴትስ ግዛት ተራራጣ ቦታዎች ላይ ደቃቅ በረዶን ለመጀመሪያ ግዜ ሰው ስራሽ በሆነ መንገድ ማዝነብ ችለዋል።

ደመናን ማበልጸግ አንዴት ይሰራል?

ደመናን ማበልጸግ የሚባለው እሳቤም በዚህ ተፈጥሮ ዝናብ እንዲዘንብ በምትስራበት አሰራር ቅደም ተከተል ቀድሞውኑ ደመና የነበረበትን ቦታ ላይ እነዚህን ውሃ ማመቅ የሚችሉ ንጥረ ነገሮችን በመበተን ዝናብ እንዲዘንብ ዕድል የመፍጠር ሂደት ነው። በአጭሩ የውሃ ሞለኪሎችን እኛ በለቀቅናቸው ሞለኪዩሎች ላይ ተከማችተው በቂ የሆነ ክብደትን እንዲይዙ እና ዝናብን እንዲያመጡ ማመቻቸት ደመናን ማበልጸግ ወይንም Cloud Seeding በመባል ይታወቃል።

ደመናን ስማበልጸግ የምንጠቀማቸው ንጥረ ነገሮች ምን ምን ናቸው?

ሁለት አይነት ንፕሬ ነገሮች አሉ። የመጀመሪያው ደመናው ላይ ያሉት የውሃ ንፕሬ ነገሮችን በድራይ አይስ(ጠጣር ካርቦን ዳይ አክሳይድ) ወደ ከባቢው በመልቀቅ ንፕሬ ነገሮቹን በከፍተኛ ደረጃ በማቀዝቀዝ ደመናን ለመፍጠር የሚከማቹትን ሕነዛን ጥቃቅን የበረዶ ሞስኪዩሎች የምናከማችበት ዘዴ ነው። ሁለተኛው ዘዴ ደግሞ በአብዛኛው ጥቅም ላይ የሚውለው ዘዴ ሲሆን፤ ሲልቨር አዮዳይድ ሕና ጨው (ሶዲየም ክሎራይድ) በመጠቀም ጥቃቅን የበረዶ ሞስኪዩሎች ወደ ከባድ የዝናብ ጠብታዎች ሕንዲቀየሩ የምናደርግበት መንገድ ነው።

ደመናን ማበልጸግ ምን ያህል ውጤታማ ነው?

በ2010 እ.ኤ.አ የአሜሪካው የስነልክ መስሪያቤት ባወጣው መረጃ፤ እስካሁን እየተደረጉ ባሉ የደመናን ማበልጸግ ሙከራዎች ምን ያህሉ እውን በሰው ሰራሹ ቴክኖሎጂ ምክኒያት ውጤታማ እንደሆኑ እርግጠኛ ሆኖ መናገር እንደማይቻል እና በደመናን ማበልጸግ ሂደት ላይ ሙሉ በሙሉ እርግጠኛ ሆኖ ዝናብ ማዝነብ መቻልን ማረጋገጥ እንደማይቻል አስታውቋል።

ሕውን የደመና ማበልጸግ ስርዓት ዝናብን መፍጠር ነው? ከሆነስ ለምን በርሃማነትን አንክላክልበትም?

ይህ በብዙ ሰዎች በተሳሳተ መልኩ መሬዳትን የፈጠረ ሕሳቤ ነው። ደመናን ማበልጸግ መጀመሪያውት በተፈጥሮ የነበረን ደመና ከውሃ ያዥ ንጥረ ነገሮች *ጋር* በማቀሳቀል ክብደት ኖሮት ዝናብ *እንዲ*ፈጠር ማፋጠን ነው እንጂ በእውኑ ዝናብን መፍጠር <u>ወይንም ማዝነብ አይደለም።</u>

ደመናን ማበልጸ**ግ አውን ከተ**ቻስ ስምን በየጊዜው የሚነሱ ሰደድ አሳቶችን ስማጥፋት እንጠቀምበትም?

እንደገና፤ ደመና መጀመሪያውት ከከባቢው አየር ላይ እርጥበት ከሌለ ስለማይፈጠር እና ደመናን ማበልጸግ ከዝናብ ዑደት ስርዓት ትንሹን ሚና የሚጫወት ሂደት በመሆት የሰው ልጅ አሁን ባለው ቴክኖሎጂ ተፈጥሮ በፈቀደችው እንጂ እርሱ በፈቀደው ቦታ ላይ ዝናብን ለጊዜው ማዝነብ አይችልም።

ደመናን ማበልጸግ ብዙ ወጪ አስው?

ውሃን ለማጣራት እና በበረሃማነት ለመከላከል እና ዝናብን በመጠበቅ ከሚመጣው ኪሳራ አንፃር ደመናን ማበልጸግ በእውኑ በጣም ርካሽ ቴክኖሎጂ ነው። ታዲያ እነዚህን ውሃ ያዥ ንጥረ ነገሮች እንኤት ወደ ከባቢ አየር እንልቀቅ? ሁለት መንገዶች አሉ። የመጀመሪያው በአውሮፕላን ንጥረ ነገሮቹን በመጫን እዛው ደመናው የተሰባብሰበበት ቦታ ላይ ለሰላሳ ደቂቃ በቀን ከ5 እስከ 6 ሰዓት ድረስ መልቀቅ ሲሆን፤ ሁለተኛው መንገድ ደግሞ ከምድር ላይ በመሆን በአየር መቃወሚያ ሮኬቶች ንጥረ ነገሮችን መልቀቅ ነው።

ንጥረ ነገሮቹ ለጤና ጠንቅ ናቸው?

ሲልቨር አዮዳይድ በተፈጥሮ ለሰው ልጅ በብዙ መጠን ከሆነ ጎጂ ቢሆንም ከባቢ አየር ውስጥ ሲለቀቅ ያለው የይዘት መጠን ስለሚቀንስ ጉዳቱ ብዙም ጎልቶ አይታይም። ምን ያህል ዛገራት ይሄንን ቴክኖሎጂ በጥቅም ላይ አውለውታል? ከሰሜን አሜሪካ እስከ ደቡብ ኤዥያ፣ ቻይና ፣ ህንድ፣ አውሮፓ፣ መካከለኛው ምስራቅ እንዲሁም አፍሪቃን ጨምሮ ከ50 በላይ ዛገራት የደመና ማበልጸግ ቴክኖሎጂን በመሞከር ላይ ይገኛሉ።

ቅንዾ፟ል ቅንድል ዲጂታል መፅሔት

የቅንድል መፅሔት የበፊት እትሞች

Telegram @KendelM

ቅንነት ድል የደርጋል!